

प्रभाव दैनिक

National Daily

पत्रिका नआएमा, ठेगाना परिवर्तन
भएमा वा अन्य कुनै गुनासो/जिज्ञासा
भएमा निम्न माध्यमबाट हामीलाई
तत्काल सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ ।
प्रभाव पब्लिकेसन प्रा.लि.
सिफल-७, काठमाडौं
०१-४३७३५७७, ९७६९१५४००,
९८४९१५२२१७, ९८४९२४६२६९
marketing2prabhav@gmail.com

वर्ष १२ अंक ३२७ काठमाडौं शुक्रबार, १३ चैत २०८२ Prabhav National Daily Friday, 27 March 2026 www.prabhavonline.com पृष्ठ ८ मूल्य रु. ५१-

रचनात्मक सहयोग गर्ने प्रतिपक्षको वचन

प्रतिपक्षमा रहेर सरकारलाई जवाफदेही बनाउन प्रश्न गर्छौं, सहयोग गर्छौं, सरकारले गर्नुपर्ने काममा प्रतिपक्षले रचनात्मक सहयोग गर्नेछ । सरकार र देशलाई सघाउने पक्षमा सदैव सकारात्मक भूमिकामा रहने छौं । प्रतिपक्षमा रहेर सशक्त भूमिका निर्वाह गर्छौं

हर्कराज राई

अध्यक्ष, श्रम संस्कृति पार्टी

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी(रास्वपा)को नेतृत्वमा बन्ने सरकारलाई प्रतिपक्षले रचनात्मक सहयोग गर्ने प्रारम्भिक प्रतिक्रिया आएको छ । पूर्वप्रधानमन्त्रीसमेत रहेका नेपाली कम्युनिस्ट पार्टीका संयोजक पुष्पकमल दाहालले सरकारलाई सकारात्मक काममा सहयोग रहने बताए ।

विहीवार शपथ लिन सिंहदरवार पुगेका दाहालले राम्रो काममा रास्वपा सरकारलाई साथ रहने बताएका हुन् । 'बहुमत ल्याएर सरकार बनाउने साथीहरूलाई वडाई र शुभकामना भन्छु । सकारात्मक र रचनात्मक काममा सहयोग रहन्छ,' दाहालले भने ।

नेकपा (एमाले) की सचिव पदमा अर्थात्ले गुण र दोषका आधारमा सरकारलाई सहयोग गर्ने बताइन् । संघीय संसदमा शपथग्रहण गरिसकेपछि अर्थात्ले प्रतिपक्षको हैसियतले गुण र दोषका आधारमा सकारात्मक काममा सहयोगी भूमिका निर्वाह गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गरेकी

धेरै आशा बोकेर बिदा माग्दै छु : प्रधानमन्त्री कार्की

काठमाडौं- प्रधानमन्त्री सुशीला कार्कीले प्रतिनिधिसभा सदस्यको निर्वाचन गराउने कार्यभार पूरा गरेर केही सन्तुष्टि र धेरै आशा बोकेर आफू जिम्मेवारीबाट बिदा हुन लागेको बताएकी छन् । प्रतिनिधिसभाका नयाँ सदस्यहरूले पद तथा गोपनीयताको शपथ लिइ नयाँ सरकार गठनको तयारी भएका बेला प्रधानमन्त्री कार्कीले विहीवार राष्ट्रका नाममा सम्बोधन गर्दै यस्तो बताएकी हुन् ।

जुटाएर म यहाँ आएको थिएँ । परिवर्तनकामी युवा पुस्ताको आग्रहमा, छ महिनाभित्र प्रतिनिधिसभाको निर्वाचन सम्पन्न गरी जननिर्वाचित सरकारलाई जिम्मेवारी हस्तान्तरण गर्ने उद्देश्यले मैले यो भूमिका स्वीकार गरेकी थिएँ । अहिले म केही सन्तुष्टि र धेरै आशा बोकेर बिदा माग्दै छु,' कार्कीले भनिन् ।

क्रमशः पृष्ठ ५ मा

हुन् । 'प्रतिपक्षको भूमिकामा भएको हुनाले गुण र दोषका आधारमा सकारात्मक काममा हाम्रो सहयोगी भूमिका हुन्छ, त्यो हाम्रो प्रतिवद्धता हुन्छ, सहकार्यको अपेक्षा हुन्छ,' एमाले सचिव अर्थात्ले भनिन्, 'हाम्रो चाहना भनेको जनसेवा र राष्ट्रसेवा हो, यसका लागि धेरै लोकतान्त्रिक शाक्तहरूसँग मिलेर काम गर्नुपर्ने हुन्छ, मुलुकको विकास र समृद्धि जनताको आवाजलाई बुझ्न बनाउन आफ्ना भूमिकालाई प्रभावकारी बनाउँछौं ।'

नेपाली कांग्रेसका सांसद योगेश चौधरीले विहालले जनादेश र मतादेशको उच्च सम्मान गर्दै आफ्नो पार्टीले

असल प्रतिपक्षीय भूमिका निर्वाह गर्ने बताए । संघीय संसदमा शपथ ग्रहण गरिसकेपछि सांसद थकालीले कांग्रेसलाई निर्वाचनबाट प्रतिपक्षीय भूमिकालाई जिम्मेवारी मिलेको बताए । सोही बमोजिम एउटा असल जनप्रतिनिधि हुँदै असल प्रतिपक्षीय भूमिका निर्वाह गर्ने उनको भनाइ थियो । 'हिजोको कमी कमजोरीलाई स्वीकारेर थप परिष्कृत ढंगले एउटा असल जनप्रतिनिधि बन्ने प्रयासको क्रममा मैले मेरो तर्फबाट जति पनि योगदान दिन सक्छु, सबै विधि विधायनको प्रक्रियामा होस्,

क्रमशः पृष्ठ ५ मा

बालेन : मेयर छाडेको दुई महिनामै प्रधानमन्त्री

- ▶▶ प्रजातन्त्रको बहालीपछिकै सर्वाधिक कलिला प्रधानमन्त्री बन्दै
- ▶▶ ३६ वर्षे बालेन सक्रिय राजनीतिमा आएको साढे तीन वर्षमै प्रधानमन्त्री
- ▶▶ मधेसी समुदायबाट प्रधानमन्त्री बनेर कीर्तिमान कायम गर्दै
- ▶▶ राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलसमक्ष पद तथा गोपनीयताको शपथ ग्रहण गर्ने

जेबी योञ्जन

काठमाडौं- देशले आज ४०औं प्रधानमन्त्रीका रूपमा बालेन्द्र शाह 'बालेन'लाई पाउँदैछ । राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलले उनलाई आज दिउँसो १२:३४ बजे शीतल निवासमा पद तथा गोपनीयताको शपथ ग्रहण गराउँदैछन् ।

राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)ले उनलाई प्रधानमन्त्रीका रूपमा अघि सारेको हो । विहीवार संसदीय दलको नेता चयन गरेर प्रधानमन्त्री बन्ने बाटो रास्वपाले खोलीदियो । उनी रास्वपाका वरिष्ठ नेतासमेत हुन् । सत्ताको बागडोर सम्हाल्न लागेका बालेन साढे तीन वर्षकै छोटो राजनीतिक यात्रामै देशको सर्वोच्च कार्यकारी पदमा पुगेका हुन् ।

शपथ ग्रहण समारोहमा परम्परागत धार्मिक विधिअनुसार सातवटा शंखबाट शंखनाद, १०८ बटुकाबाट स्वास्त वाचन तथा बौद्ध भिक्षुहरूद्वारा अष्टमंगल पाठ गरिने कार्यक्रम तय गरिएको छ । पार्टी महासचिव कविन्द्र बुलाँकेकोटीका अनुसार शपथपछि दिउँसो २:१५ बजे सिंहदरवारस्थित प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयमा पदबहाली

गर्ने कार्यतालिका छ । गत फागुन २१ गते सम्पन्न प्रतिनिधिसभा निर्वाचनमा बालेन भापा-५ वाट निर्वाचित भएका हुन् । उनले त्यहाँ पूर्वप्रधानमन्त्रीसमेत रहेका एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीलाई भारी मतान्तरले पराजित गरे । ओली पनि एमालेबाट भावी प्रधानमन्त्रीमा प्रस्तावित नेता थिए । उनलाई नै पराजित गरेर बालेन प्रधानमन्त्रीको दावेदार बन्दै संसद प्रवेश गरेका हुन् । फेरि उनको दल रास्वपाले निर्वाचनबाट अभूतपूर्व जनमत पायो । अर्थात् प्रत्यक्ष सिंहदरवारस्थित प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयमा पदबहाली

सरकार गठन गन १३८ सांसद भए पुग्छ । तर, दुई तिहाई नजिकको बहुमत प्राप्त गर्‍यो । संसदीय यो अंक्रगणितले देखाउँछ- बालेन शक्तिशाली प्रधानमन्त्री बन्दैछन् । उनी ३६ वर्षका भए । देशमा प्रजातन्त्रको बहालीपछि संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको दशक अबधिसम्ममा यति कलिला प्रधानमन्त्री देशले पाएको थिएन । फेरि राजनीतिमा आएको यति छोटो समयमा पनि प्रधानमन्त्री पनि कोही बनेका थिएनन् । जातीय कोणबाट भन्दा मधेसी समुदायबाट अहिलेसम्म कोही पनि नेता प्रधानमन्त्री बनेका थिएनन् । वरु आदिवासी जनजातिबाट

मतादेश र जनादेश उनका लागि अनुकूल छ, सरकार कसैले ढालिदिन्छ भन्ने कुनै संशय छैन तर सुशासन र भ्रष्टाचार नियन्त्रणको एजेन्डा बोकेका उनलाई यही दुईवटा काम गर्न मुख्यतः चुनौतीपूर्ण देख्छु ।

लोकराज बराल राजनीतिशास्त्री

बालेन जादुमयी नेता होइनन् तर पुराना दलहरूप्रतिको वितृष्णा र आक्रोशको मत बालेनतिर सोभियो र उनी लोकप्रियताको शिखरमा छन् यो भनेको उनीप्रतिको विश्वास हो, भरोसा हो । हेरो उनी कति परिणाममुखी बन्छन् प्रधानमन्त्रीका रूपमा ?

नेपराज धिमिरे राजनीतिशास्त्री

मरिमानसिंह श्रेष्ठ एकपटक प्रधानमन्त्री भए । जेन-जी विद्रोहपछि गठित चुनावी सरकारमा महिला प्रधानमन्त्री भइन् । उनी हुन् - सुशीला कार्की । बाँकी सबै प्रधानमन्त्रीहरू खस-अर्थ समुदायका मात्रै हुन् । तर, यसपटक मधेसका नागरिक बालेन देशको सर्वोच्च कार्यकारी पदीय जिम्मेवारी सम्हाल्न पुग्दैछन् ।

उनी २०७९ को वैशाख ३० मा भएको स्थानीय तहको निर्वाचनमा काठमाडौं महानगरपालिकाको प्रमुखमा निर्वाचित भएका थिए । त्यसबेला उनी स्वतन्त्र उम्मेदवार बनेर लडेका थिए । स्थापित दल कांग्रेस, एमालेलागायत दलका उम्मेदवारहरूविरुद्ध विजयी हासिल गर्दै उनी करिब साढे तीन वर्ष प्रमुख भए । गत माघको ४ गते राजीनामा दिएर संसदीय राजनीतिमा आएका हुन् ।

क्रमशः पृष्ठ ५ मा

सन्दर्भ: वैदेशिक रोजगार

साढे तीन महिनामै बिदा भए श्रममन्त्री भण्डारी

- ▶▶ भदौ २३ र २४को आन्दोलनपछि करिब तीन महिना नेतृत्वविहीन बनेको श्रम मन्त्रालयको जिम्मेवारी राजेन्द्रसिंह भण्डारीले गत मंसिर २६ गते सम्हालेका थिए
- ▶▶ मन्त्री भण्डारीले गत पुस ८ गते रोजगारीमा जाने श्रमिकको स्वास्थ्य परीक्षण बढाइएको शुल्क खारेज गरेका थिए
- ▶▶ श्रममन्त्री भण्डारीले दश हजार सेवा शुल्क खारेज गर्नुपर्छ भन्ने अभिव्यक्ति विवादित बनेको थियो

ममता थापा

काठमाडौं- श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्री राजेन्द्रसिंह भण्डारी मन्त्रालयको नेतृत्व सम्हालेको साढे तीन महिनामै बिदा भएका छन् । खाडी मुलुकमा नेपालीले रोजगारीबारे अन्योलता भन्नेबारेको समयमा भण्डारी बिहीवार मन्त्रालयबाट बिदा भएका हुन् । चुनावी सरकारका मन्त्री भण्डारीले खाडीको समस्यामा खासै कुनै कदम चाल्न नसकेको बताइएको छ । बिदाइ भेटमा मन्त्रालयका प्रवक्ता पिताम्बर

धिमिरेले भने मन्त्री भण्डारीको प्रशांसा गरे । 'मन्त्रीज्यूले तोकिएकै समयमा निर्वाचन गराउन सफल भइयो, बाँकी समयमा केही सुधारका काम भए, केही पाइपलाइनमा छन् । मन्त्रालयले राम्रो नेतृत्व पाए धेरै काम गर्न सकिन्छ, भन्नुभयो,' धिमिरेले भने । कार्यक्रममा श्रमसचिव डा. दिपक काफ्लेले भण्डारीलाई मायाको चिनो प्रदान गरे । भदौ २३ र २४को आन्दोलनपछि करिब तीन महिना नेतृत्वविहीन बनेको श्रम मन्त्रालयको जिम्मेवारी भण्डारीले गत मंसिर २६ गते सम्हालेका थिए । नेपाल प्रहरीका पूर्व एआइजी समेत रहेका उनले जिम्मेवारी सम्हालेलगत्तै वैदेशिक रोजगार क्षेत्रका

विकृति हटाउने बताएका थिए । मन्त्री भण्डारीले साढे तीन महिनाको अवधिमा महत्त्वपूर्ण काम गर्न सफल भएको प्रवक्ता धिमिरेको भनाइ छ । साउदी अरबसँगको पहिलोपटक श्रम सम्झौता, स्वास्थ्य परीक्षणको शुल्क समायोजन, स्पेसल टास्क फोर्सको गठनलागायत काम स्मरणयोग्य रहेको उनले बताए । 'रियादमै गएर साउदी अरबसँग द्विपक्षीय सम्झौता गर्‍यो । त्यसपछि ओमान र इजरायलसँगको श्रम सम्झौता पनि सही गर्न चरणमा छ,' उनले भने, 'स्वास्थ्य परीक्षणको शुल्क वृद्धिलाई घटाएर साविक बमोजिम गराइदिनुभयो । स्पेसल टास्क फोर्समार्फत स्वास्थ्य संस्थाहरूको

अनुगमन भयो ।' मन्त्री भण्डारीले गत पुस आठ गते रोजगारीमा जाने श्रमिकको स्वास्थ्य परीक्षण बढाइएको शुल्क खारेज गरेका थिए । मन्त्रालयले गत कात्तिक ३० गते ३४ प्रकारका परीक्षणको नौ हजार ५०० शुल्क कार्यान्वयन भएको जनाएको थियो । उक्त निर्णय खारेज भएसँगै हाल छ हजार ५०० मा स्वास्थ्य परीक्षण बढाइएको छ । त्यसपछि टास्क फोर्सको टोलीले माघ २५ गतेबाट स्वास्थ्य संस्थाको अनुगमन थालेको थियो । चुनावअघि ६६ वटा संस्थाको मात्र अनुगमन सकिएको मन्त्रालयको अनुगमन शाखाले जनाएको छ ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

कार्की आयोगको प्रतिवेदन

एमालेलाई अस्वीकार्य कांग्रेसका लागि अपुरो

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले गौरीबहादुर कार्की आयोगले सार्वजनिक गरेको जेन-जी विद्रोहको प्रतिवेदन अस्वीकार्य रहेको बताएका छन् । विहीवार ललितपुरको च्यासलमा आयोजित एक कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै ओलीले कार्की आयोगको प्रतिवेदन खेदजनक रहेकोसमेत बताए ।

ओलीले प्रधानमन्त्री भएवापत अपराधी हुनुपर्ने स्तरहीन खालको क्रियाकलाप भएकोसमेत टिप्पणी गरे । 'आयोगको प्रतिवेदन चरम लापरवाही, चरित्र हत्या गर्ने र घृणाको राजनीति गर्ने खालको छ । यो अत्यन्तै निन्दनीय र खेदजनक छ । अस्वीकार्य छ । प्रधानमन्त्री भएवापत अपराधी हुनुपर्ने ? कस्तो स्तरहीन खालको क्रियाकलाप भइरहेको छ ?' ओलीले प्रश्न गरे ।

भदौ २३ र २४ मा भएको जेन-जी विद्रोहसम्बन्धी जाँचबुक्त आयोगले सरकारलाई बुझाएको प्रतिवेदन बुधवार सञ्चार माध्यममा सार्वजनिक भएको थियो । उक्त प्रतिवेदनमा जेन-जी विद्रोहमा

आयोगको प्रतिवेदन चरम लापरवाही, चरित्र हत्या गर्ने र घृणाको राजनीति गर्ने खालको छ । यो अत्यन्तै निन्दनीय र खेदजनक छ । अस्वीकार्य छ ।

केपी शर्मा ओली अध्यक्ष, नेकपा एमाले

प्रथम दृष्टिमा यो अपूर्ण देखिएको छ । अलि अधुरो देखियो । यसले पूर्णता बोकेको छैन । हामीले यो प्रतिवेदन राम्रो अध्ययन गरिसकेका छैनौं । अब विज्ञ समिलित अध्ययन समिति नै बनाउँछौं

देवराज वालिसे प्रवक्ता, नेपाली कांग्रेस

क्रमशः पृष्ठ २ मा

भएको हत्याको मुख्य दोषीका रूपमा ओलीलाई कारवाहीको सिफारिस गरिएको छ ।

अध्यक्ष ओलीले कार्की आयोगको प्रतिवेदनले यथार्थभन्दा बाहिर रहेको तर्क गरे । 'यथार्थ प्रतिवेदन आउँदैन भनेर हामीले भनिसकेका थियौं । एमाले अध्यक्ष र तत्कालीन प्रधानमन्त्री, जसको घटनास्थलमा उपस्थितिअनै छैन अनि तिनकाविरुद्ध फौजदारी अभियोगअन्तर्गत छानबिन गर्न र मुद्दा चलाउन सिफारिस गरेको छ,' उनले भने ।

न्यायाधीश भइसकेका र प्रहरीका उच्च अहोदायमा बसिसकेका मान्छेहरूले गरेको छानबिन अत्यन्त निराधार रहेको उनको भनाइ छ । उनले आयोगको प्रतिवेदनमा चरम लापरवाही गरिएको बताए । कांग्रेसका लागि अपुरो आयोगको प्रतिवेदन अपुरो रहेको जनाएको छ । कांग्रेसले बिहीवार पार्टीको केन्द्रीय कार्यालय सानेपामा पत्रकार सम्मेलन गरी उक्त प्रतिवेदन अपुरो र प्रथम दृष्टिमा कमजोर रहेको जनाएको हो ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

प्रतिनिधि सभा शपथमा जे देखियो...

प्रतिनिधिसभाका नवनिर्वाचित सदस्यहरूले शपथ लिएका छन् । गत फागुन २१ गतेको प्रतिनिधिसभा निर्वाचनबाट निर्वाचन सांसदहरूले विहीबार पद तथा गोपनीयताको शपथ लिएका हुन् । विगतमा संसद बैठक सञ्चालन हुँदै आएको नयाँ बानेश्वरस्थित अन्तरराष्ट्रिय सम्मेलन केन्द्र जेन-जी आन्दोलनका क्रममा जलेर क्षतिग्रस्त भएकाले र सिंहदरवारस्थित नयाँ संसद भवन निर्माण सम्पन्न भइसकेकाले पद तथा गोपनीयताको शपथका लागि सिंहदरवारस्थित नवनिर्मित बहुउद्देश्यीय हल प्रयोग गरिएको थियो । सोही हलमा प्रतिनिधिसभाका ज्येष्ठ सदस्य अनुजुनरसिंह केसीले सदस्यहरूलाई पद तथा गोपनीयताको शपथ गराए । शपथमा कुल २७५ सांसदमध्ये ६३ सांसदले मातृभाषामा शपथ लिएका थिए ।

सूचनाको हक प्रवर्धनमा पत्रकारको भूमिकासम्बन्धी अभिमुखीकरण

ललितपुर- सूचनाको हक प्रवर्धनमा पत्रकारको भूमिकासम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ । नेपाल पत्रकार महासंघ ललितपुरको समन्वय तथा ललितपुर महानगरपालिका वडा नं. २१ को सहयोगमा विहीबार उक्त कार्यक्रम सम्पन्न भएको हो ।

सासगरी पत्रकारले प्राप्त गर्ने सूचनाहरू कुन-कुन प्रकृतिका र कस्ता-कस्ता कार्यालयमा बढी हुन्छन् ? तिनलाई प्राप्त गर्ने र ती सूचनालाई आमनागरिकसम्म कसरी पुऱ्याउन सकिन्छ ? भन्नेबारे नेपाल पत्रकार महासंघका उपाध्यक्ष उमिद बागचन्दले स्पष्ट पारेका थिए । पत्रकारले समाचार लेख्दा समाचारको स्रोत आवश्यक हुने र पत्रकारलाई सूचना मौखिक रूपमै पनि प्राप्त हुने हुँदा लिखित रूपमा सूचना माग गर्ने चलन नभएकाले त्यो कुनै अवस्थामा अदालती प्रक्रियामा जाँदा समस्या हुने बागचन्दले बताए ।

सुवेदीले हालको सधैँ संचरनामा राज्यले सूचनाको हकसम्बन्धी स्पष्ट व्यवस्था गरेको भए पनि सूचना माग गर्न सरोकारवाला निकायमा आम सर्वसाधारणको पहुँच नहुने भएकाले त्यस्तो काम पत्रकारले गर्नुपर्ने सुझाव दिए । प्रत्येक कार्यालयमा एक जना सूचना अधिकारी रहनु पर्ने र ती कार्यालयहरूले प्रत्येक तीन/तीन महिनामा सूचनाको अध्यावधिक र सार्वजनिक गर्नु पर्ने प्रावधान रहेको सुवेदीले जानकारी गराए ।

MAURITIUS मा रोजगार कम्पनी: INSITE CONSTRUCTION LTD. Table with job categories like Bar Bender, Carpenter, etc. and their respective rates.

सुईमा रोजगार कम्पनी: TUHI CONTRACTING LLC-SPC Table with job categories like Electrician, Shuttering carpenters, etc. and their respective rates.

मलेसियामा रोजगार कम्पनी: DEFRANS ENTERPRISE SDN BHD Table with job categories like Cargo workers and their respective rates.

मलेसियामा रोजगार कम्पनी: Ccb Medical Devices Sdn Bhd Table with job categories like General Worker/Machine Operator and their respective rates.

मलेसियामा रोजगार कम्पनी: PLAXTRON INDUSTRIAL SDN BHD Table with job categories like Operator Production and their respective rates.

खुम्बु पासाङ्लहामु गाउँपालिका Khumbu Pasanglhamu Rural Municipality Invitation For Bids. Includes details about the procurement of furniture and the bidding process.

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

कार्की आयोगको प्रतिवेदन, अनुसन्धानकै धज्जी

जेन-जी विद्रोहको क्रममा भदौ २३ र २४ गते विध्वंस भयो। उक्त घटनामा परी ७६ जनाको ज्यान गयो। यही आन्दोलनको भरमा निर्वाचन पनि भयो। आजबाट देशले संविधानअनुसार नयाँ सरकार पाउँदैछ। यद्यपि यही बीचमा जेन-जी आन्दोलनमा कसले कमजोरी गर्‍यो? दोषी को थिए? अब बन्ने नयाँ सरकारले कसलाई कारवाही गर्ने भन्ने विषयको निचोड अनुसन्धानको प्रतिवेदनमा आउनुपर्ने थियो।

तर न्यायाधीश बन्सिकेका र ख्याति कमाइसकेको श्रीमान गौरीबहादुर कार्कीको प्रतिवेदन एकपक्षीय र बढी मनोगत देखिएको छ। न्याय सम्पादनमा बन्ने श्रीमानको हातबाट बुझाइएको उक्त प्रतिवेदन खाली भदौ २३ गतेको दोषीतिरमात्र केन्द्रित देखिन्छ। उक्त दिन के कस्तो भएको थियो भन्ने विषय जगजाहेर छ। तत्कालीन सरकारमा एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओली प्रधानमन्त्री थिए। कांग्रेससँगको गठबन्धनमा बनेको उक्त सरकारको मनपरी थियो नै।

उक्त सरकारको नेतृत्व गरेको नेता ओली र सरकारमा संलग्न दलहरूलाई जनताले एक किसिमले सजाय दिइसकेको छ। एक त उनीहरूको सरकार हल्यो भने फागुन २१ गतेको निर्वाचनमा दुबै दलले लज्जासपद हार बेहोरे। सत्ताको स्वाद चाख्न सत्ताकै वरिपरी घुमिरहने पुष्पकमल दाहाल नेतृत्वको दल, मधेशवादी दल र पश्चिम क्षेत्रबाट उदाएको थारुवानको दल पनि यो निर्वाचनमा बढारिए।

यी दलका लागि जनताबाट पाएको यो निकै ठूलो सजाय हो। कार्की श्रीमानको आयोगले फेरिस्त प्रस्तुत गरेको प्रतिवेदनमा पहिलो दिनमा भएगरेका दोषीलाई किटानी ठिक छ। तर दोस्रो दिन जसरी सरकारी संरचना ध्वस्त भए त्यसमा पक्कै पनि नयाँ दल र जेन-जीमात्रै संलग्न छैनन्। सरकारी संरचना, अदालत जल्दा घुसपैठको आशंका जनताले गरेका छन्। तर आयोगले यो विषयमा कुनै विषय प्रवेश गरेको छैन।

आयोगले यो क्षेत्र ठूलो भएको भन्दै पन्छिनु खोजेको छ। प्रतिवेदनमा दोषी पत्ता लगाएर आवश्यक कारवाही गर्न सुझाव दिनुपर्नेमा सरकार सञ्चालनको विधिहरू सिकाइएको छ। पत्रकार आचारसंहिता सिकाइएको छ। जथाभावी रूपमा बयानहरू उतारिएको छ। यस्तो अवस्थामा यो प्रतिवेदन 'कामचुरो एकातिर, कुम्लो बोकी ठिमीतिर' शैलीको देखिएको छ। भद्र र अनुसन्धानको कुनै ढाँचा नै नपुन्याइ बाहिर ल्याएको यो प्रतिवेदनमाथि सबैतिर प्रश्न उठेको छ। अनुसन्धानकै धज्जी उडाइएको यो प्रतिवेदनमाथि अध्ययन गर्ने भनेर नेपाल बार एसोसिएसनले समितिसेत गठन गरेको छ। यस्तो अवस्थामा पाँच महिना लगाएर गरिएको अध्ययन खेर जाने पक्का छ। आशा गरौं नयाँ सरकारले जेन-जी विद्रोहको क्रममा संलग्न दोषीदेखि सरकारी संरचना ध्वस्त बनाउन लागेकाहरूमाथि कारवाही गर्नेछ।

डा. शैलेशकुमार मिश्र

नेपालको आँखा उपचार सेवा अन्तरिक्षिस्तरमा पनि अनुकरणीय एवं प्रशंसित हुँदै गएको छ। गुणस्तरीय सेवा, दक्ष जनशक्ति तथा तुलनात्मक रूपमा कम लागतका कारण छिमेकी देशहरू भारत, बंगलादेश र भुटानलगायतका मुलुकका नागरिकहरूसमेत नेपालमा आँखा उपचारका लागि आउने गरेका छन्। नेपाल नेत्रज्योति संघका अस्पतालहरूमा उपलब्ध प्रभावकारी सेवा र उच्च सफलता दरका कारण विदेशी बिरामीहरूको संख्या क्रमशः बढ्दै गएको छ। यसले नेपाललाई आँखा उपचारको सम्भावित चिकित्सा पर्यटन गन्तव्यका रूपमा स्थापित गर्ने सम्भावना पनि बढाएको छ।

नेपालमा स्वास्थ्य सेवाको विकासको इतिहासमा 'आँखा उपचार सेवा' एउटा सफल उदाहरणका रूपमा स्थापित भएको छ। सीमित स्रोत, जटिल भौगोलिक अवस्था र स्वास्थ्य सेवाको सीमित पहुँचका बावजूद नेपालले अन्धोपन न्यूनीकरणमा उल्लेखनीय उपलब्धि हासिल गरेको छ। यस उपलब्धिको केन्द्रमा रहेको संस्था हो-नेपाल नेत्रज्योति संघ।

प्रतिष्ठित समाजसेवीहरू रविशमशेर राणा, प्रा.डा. रामप्रसाद पोखरेल, मणिहरं ज्योति, बन्नीबिक्रम थापा, अनंगमान शेरचन, बनवारीलाल मिश्र, तोलाराम दुगड, राजकृष्ण श्रेष्ठ र कमलमणि दीक्षितको अथक पहलमा नेपाल नेत्रज्योति संघको स्थापना सन् १९७८ मा भएको हो। यसमा पनि नेपालमा आँखा स्वास्थ्य सेवाको प्रवर्द्धन र विस्तारमा प्रा.डा. पोखरेलको योगदान अतुलनीय एवं ऐतिहासिक रहेको छ। उहाँलाई नेपालमा आधुनिक आँखा स्वास्थ्य सेवाको परिकल्पनाकारका रूपमा लिइन्छ। उहाँले आँखा उपचार सेवालाई व्यवस्थित, विस्तार र सर्वसुलभ बनाउने अभियानमा नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्नुभएको थियो।

स्थापनापश्चात् संघले नेपाल सरकार, विभिन्न वैदेशिक दातृ निकायसंगका सहकार्यमा तत्कालीन समयमा १४ वटै अञ्चलमा आँखा अस्पताल स्थापना गर्ने उद्देश्यले समुदायसंग सहकार्य सुरुआत गरेको थियो। संघको आह्वानमा देशका विभिन्न स्थानमा समुदायले जग्गा दान गरेका थिए भने समाजसेवीले आर्थिक सहयोगसमेत गरेका थिए। यसबाट नेपालमा सर्वसुलभ, गुणस्तरीय र सहज रूपमा आँखा उपचार सेवाको विस्तारमा महत्त्वपूर्ण आधार तयार गरेको छ।

प्रत्येक वर्ष चैत १३ गते नेपाल नेत्रज्योति संघको स्थापना दिवसका अवसरमा नेत्रज्योति दिवस मनाइन्छ। यस विशेष दिनका अवसरमा नेपालमा आँखा स्वास्थ्य सेवाको विकास, अन्धोपन न्यूनीकरण तथा सर्वसाधारणलाई सर्वसुलभ, गुणस्तरीय र सहज आँखा उपचार सेवा विस्तारमा संघले पुन्याएको योगदानलाई स्मरण गर्दै आँखा स्वास्थ्यप्रति जनचेतना अभिवृद्धि गर्दै सुरक्षित दृष्टिका लागि सबै सरोकारवालालाई सहकार्य र सक्रिय सहभागिताका लागि प्रेरित गर्न विभिन्न कार्यक्रमहरू आयोजना गरिन्छ।

यस वर्ष ४८औं नेत्रज्योति दिवस 'हाम्रो कर्तव्य, हाम्रो जिम्मेवारी, आँखा सेवामा साभेदारी' भन्ने मूल नाराका साथ मनाइँदै छ। यस नाराले आँखा स्वास्थ्य सेवा विस्तार र अन्धोपन न्यूनीकरणको अभियान केवल सरकार, कुनै एक निकाय वा संस्थाको जिम्मेवारी मात्र नभई सम्पूर्ण समाजको साभ्हा दायित्व भएको सन्देश दिएको छ।

अन्धोपन न्यूनीकरणमा उल्लेखनीय उपलब्धि

नेपालले पछिल्ला चार दशकमा आँखा स्वास्थ्य सेवामा उल्लेखनीय प्रगति गरेको छ। राष्ट्रिय सर्वेक्षण (सन् १९८९)ले नेपालमा अन्धोपनको दर ०.८४ प्रतिशत रहेको देखाएको थियो। निरन्तर प्रयास, उपचार सेवाको विस्तार, जनचेतना अभिवृद्धि र आधुनिक शल्यक्रिया प्रविधिको प्रयोगका कारण अहिले यो दर घटेर ०.२८ प्रतिशतसम्म झरेको छ।

यो उपलब्धि केवल स्वास्थ्य सेवाको विस्तारमात्र होइन, प्रभावकारी योजना, समुदायको सहभागिता र संस्थागत प्रतिबद्धताको परिणाम हो। नेपालले अपनाएको अन्धोपन न्यूनीकरणको 'मोडेल' विश्वका अन्य विकासोन्मुख मुलुकहरूका लागि समेत

उदाहरणीय मानिएको छ।

देशभर फैलिएको आँखा सेवा सञ्जाल

नेपाल नेत्रज्योति संघले देशभर आँखा स्वास्थ्य सेवा सञ्जाल निर्माण गरेको छ। हाल संघअन्तर्गत २८ आँखा अस्पताल, २२६ आँखा उपचार केन्द्र तथा ४३ जिल्ला शाखा सञ्चालनमा छन्। यी संस्थाहरूमाफत हिमाली क्षेत्रका दुर्गम गाउँदेखि तराईका समथर भूभागसम्मका नागरिकलाई सहज र गुणस्तरीय आँखा उपचार सेवा उपलब्ध गराउँदै आएको छ। हजारौं स्वास्थ्यकर्मी, प्राविधिक तथा स्वयंसेवकहरूको सक्रिय योगदानले आँखा स्वास्थ्य सेवा विस्तारलाई प्रभावकारी बनाएको छ।

संघको स्थापनादेखि सन् २०२४ को अन्त्यसम्म आइपुग्दा संघको सञ्जालमाफत चार करोड ६८ लाख ६८ हजारभन्दा बढी बिरामीलाई आँखा उपचार सेवा प्रदान गरिसकिएको छ भने ५३ लाखभन्दा बढी बिरामीको आँखाको शल्यक्रिया सम्पन्न भइसकेको छ। यी तथ्यांकहरूले नेपालमा आँखा स्वास्थ्य सेवाको पहुँच विस्तारमा संघले खेलेको भूमिकालाई स्पष्टरूपमा उजागर गरेको छ।

सन्दर्भ: ४८औं नेत्रज्योति दिवस

समुदायमै पुग्ने आँखा सेवा

नेपालको भौगोलिक बनावट जटिल भएकाले स्वास्थ्य सेवा दुर्गम क्षेत्रमा पुन्याउनु चुनौतीपूर्ण हुन्छ। यही चुनौतीलाई ध्यानमा राख्दै नेपाल नेत्रज्योति संघले समुदायमा आधारित विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएको छ।

घुम्ती आँखा शिविर, विद्यालयस्तरीय जाँच कार्यक्रम, नि:शुल्क मोतियाबिन्दु शल्यक्रिया शिविर, आँखा स्वास्थ्यसम्बन्धी जनचेतना अभियानलगायतका गतिविधिहरूबाट दुर्गम क्षेत्रका लाखौं नागरिकले सुलभ आँखा उपचार सेवा प्राप्त गरेका छन्। संघले यसका अलावा दृष्टिदोष, बाल दृष्टिविहीनता, जलबिन्दु, 'डाइबेटिक रेटिनोपेथी', न्यून दृष्टि तथा पुनस्थापना सेवाजस्ता विशेष कार्यक्रमहरू पनि सञ्चालन गर्दै आएको छ।

अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा नेपालको आँखा सेवा

नेपालको आँखा उपचार सेवा अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा पनि अनुकरणीय एवं प्रशंसित हुँदै गएको छ। गुणस्तरीय सेवा, दक्ष जनशक्ति तथा तुलनात्मकरूपमा कम लागतका कारण छिमेकी देशहरू भारत, बंगलादेश र भुटानलगायतका मुलुकका नागरिकहरूसमेत नेपालमा आँखा उपचारका लागि आउने गरेका छन्। नेपाल नेत्रज्योति संघका अस्पतालहरूमा उपलब्ध प्रभावकारी सेवा र उच्च सफलता दरका कारण विदेशी बिरामीहरूको संख्या क्रमशः बढ्दै गएको छ। उपलब्ध तथ्यांकअनुसार सन् २०२४ मा मात्र नेपाल नेत्रज्योति संघको सञ्जालमाफत नौ लाख सात हजारभन्दा बढी विदेशी नागरिकको आँखा परीक्षण गरिएको थियो भने करिब एक लाख ६२ हजारभन्दा बढी बिरामीको आँखाको शल्यक्रिया गरिएको थियो।

यसले नेपाललाई आँखा उपचारको सम्भावित चिकित्सा पर्यटन गन्तव्यका रूपमा स्थापित गर्ने सम्भावना पनि बढाएको छ। नेपाल सरकारसँगको सहकार्यमा नेपाललाई आँखा उपचारको क्षेत्रीय

केन्द्रका रूपमा विकास गर्ने प्रयासहरू पनि अघि बढिरहेका छन्।

नेपाल नेत्रज्योति संघले नेपाली दूतावासहरूको सहकार्यमा विदेशमासमेत आँखा शिविर सञ्चालन गर्दै प्रवासी नेपाली तथा स्थानीय समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दै आएको छ। साथै, विशेषगरी वैदेशिक रोजगारीमा रहेका नेपाली श्रमिकहरूलाई लक्षित गरी विदेशमा थप आँखा शिविर सञ्चालन गर्ने योजनासमेत अघि बढाइएको छ, जसले उनीहरूको आँखा स्वास्थ्य पहुँचलाई अझ सुदृढ बनाउने अपेक्षा गरिएको छ।

आधुनिक प्रविधि र हरित अस्पतालत्व

पछिल्लो समय नेपाल नेत्रज्योति संघले आधुनिक प्रविधिको प्रयोगमा विशेष ध्यान दिँदै आएको छ। मोबाइल हेल्थ, टेलि-अफथाल्मोलोजीलगायतका प्रविधिको प्रयोगमाफत दुर्गम क्षेत्रमासमेत विशेषज्ञ सेवा विस्तार गर्ने प्रयास भइरहेको छ। यसका साथै संघले आफ्ना अस्पताल तथा उपचार केन्द्रहरूलाई हरित अस्पतालका रूपमा विकास गर्ने लक्ष्य पनि अघि सारेको छ।

आगामी चुनौतीहरू

नेपालले अन्धोपन न्यूनीकरणमा उल्लेखनीय उपलब्धि हासिल गरे पनि आगामी दिनमा चुनौतीहरू अझै बाँकी छन्। बढ्दो जनसंख्या, औसत आयुमा वृद्धि, मधुमेहजन्य आँखाका रोगहरूको वृद्धि, बाल दृष्टिविहीनता, ग्रामीण क्षेत्रमा सेवा पहुँच विस्तारलगायत चुनौतीहरू रहेका छन्। यी चुनौतीहरूको सामना गर्न जनचेतना अभिवृद्धि, आधुनिक प्रविधिको प्रयोग, दक्ष जनशक्ति उत्पादन तथा सार्वजनिक-निजी साभेदारीलाई अझ सुदृढ बनाउनु आवश्यक छ।

साभ्हा जिम्मेवारीको अभियान

४८औं नेत्रज्योति दिवस नेपालको आँखा स्वास्थ्य क्षेत्रमा हासिल भएका उपलब्धिहरूको स्मरण गर्नेमात्र होइन, आगामी दिनका लागि नयाँ प्रतिबद्धता व्यक्त गर्ने अवसर पनि हो। नेपाल सरकार, विकास साभेदारी, स्वास्थ्यकर्मी, स्वयंसेवक, आमसञ्चारमाध्यम तथा सम्पूर्ण समुदायको सहकार्यबाटमात्रै अन्धोपन न्यूनीकरणको अभियानलाई अझ प्रभावकारी बनाउन सकिन्छ।

नेपाल नेत्रज्योति संघले विगत चार दशकभन्दा बढी समयदेखि सञ्चालन गर्दै आएको दृष्टि जोगाउने अभियानलाई अझ सशक्त बनाउन आज सबै पक्षको सक्रिय सहभागिता आवश्यक छ। यस अवसरमा नेपाल नेत्रज्योति संघले विगत चार दशकभन्दा बढी समयदेखि सञ्चालन गर्दै आएको आँखा स्वास्थ्य सेवाको अभियानलाई अझ प्रभावकारी र सर्वसुलभ बनाउँदै देशका दुर्गम तथा पिछडिएका समुदायसम्म गुणस्तरीय आँखा उपचार सेवा विस्तार गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछ।

'हाम्रो कर्तव्य, हाम्रो जिम्मेवारी, आँखा सेवामा साभेदारी' भन्ने नारालाई आत्मसात् गर्दै विभिन्न सरकारी निकाय, विकास साभेदारी, स्वास्थ्यकर्मी तथा समुदायको सहकार्यबाट नेपालमा अन्धोपन न्यूनीकरण तथा दृष्टि संरक्षणको अभियानलाई अझ सशक्त बनाउने विश्वास लिइएको छ। ४८औं नेत्रज्योति दिवसको अवसरमा सबै सरोकारवालालाई आँखा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन र सुरक्षित दृष्टिका लागि सक्रिय सहभागिताको हार्दिक आह्वान गर्दछौं। रासस

(लेखक डा. मिश्र नेपाल नेत्रज्योति संघका कार्यकारी निर्देशक हुन्)

अम सरोकार

सामाजिक सुरक्षा कोषबाट लिन सकिने लाभ

वैदेशिक रोजगारीमा जाने श्रमिकहरूको जीवन थप सुरक्षित होस् भनेर सामाजिक सुरक्षा कोषमा अनिवार्य आवद्ध हुनुपर्ने प्रावधान लागू गरिएको छ। यसका लागि उनीहरूलाई श्रम स्वीकृति लिँदा नै कोषमा आवद्ध गराइन्छ। वाध्यकारी भएकाले श्रम स्वीकृति लिने सबै कोषमा जोडिन्छन् तर यसका फाइदाहरू थाहा नपाउँदा अधिकांशले कोषमा नियमित रकम जम्मा गर्दैनन्। जसकारण अशक्तता, दुर्घटना, मृत्युजस्ता समस्या आइपुग्दा पाउनुपर्ने सुविधाबाट वञ्चित हुनुपर्ने अवस्था छ। श्रम स्वीकृति लिनेबेलामा मात्र नभई विदेशमा रहेकाहरूले पनि कोषमा आवद्ध हुन सक्छन्।

के-के छन फाइदा ?

योगदान रकमबाट उनीहरूले दुर्घटना तथा अशक्तता सुविधा तथा वृद्धावस्था सुरक्षा योजनामा सहभागी हुन पाउँछन्। यदि यस्ता श्रमिकको मृत्यु भएको अवस्थामा आश्रित परिवारलाई पनि कोषले सुविधा उपलब्ध गराउँछ। योगदान रकमको ७.४८ प्रतिशत रकम दुर्घटना तथा अशक्तता सुरक्षा योजना र आश्रित परिवार सुरक्षा योजनामा जम्मा हुन्छ। त्यस्तै वृद्धावस्था सुरक्षा योजनामा १३.८५ प्रतिशत रकम जम्मा हुने व्यवस्था छ।

यो सुविधा पाउन घटना घटेको मितिभन्दा अघिको १२ महिनामा कम्तीमा नौ महिनाको योगदान रकम कोषमा जम्मा गरेको हुनुपर्ने प्रावधान छ। त्यस्तै, वृद्धावस्था सुरक्षा सुविधा प्राप्त गर्न भने योगदानकताले वैदेशिक रोजगारी अन्त्य गरी नेपाल फर्किएको हुनुपर्छ। कोषमा हरेक महिना न्यूनतम दुई हजार दुई रूपैयाँ जम्मा गर्नुपर्छ। एकैपटक सात महिना वा सोभन्दा बढीको रकम जम्मा गरे १० प्रतिशतसम्म छुट पाइन्छ। वैदेशिक रोजगारीबाट फर्कदा पनि कोषमा आवद्ध हुनेले विभिन्न सुविधा पाउने व्यवस्था छ।

योगदान रकम कसरी जम्मा गर्ने ?

रकम जम्मा गर्न कतै जानै पर्दैन। अनलाइन भुक्तानी च्यानल प्रयोगकर्ताहरूले सजिलै जम्मा गर्न सकिन्छ। कनेक्ट आईपिएस, खल्ली, इ-सेवा, फोन पेलगायतका भुक्तानी प्रणालीमाफत नियमित योगदान गर्न सकिन्छ।

नियमित योगदान नगरे के हुन्छ ?

कोषमा नियमित योगदान नभए पाउनुपर्ने सुविधाबाट वञ्चित भइन्छ। कोषअन्तर्गतका विभिन्न योजनामध्ये स्वास्थ्यसम्बन्धी सेवा पाउनका लागि पछिल्लो छ महिनाको रेकर्डमा तीन महिनाको योगदान गरेको भए पुग्छ। तर दुर्घटना, आश्रित परिवार कोषलगायतको सुविधा पाउन प्रत्येक महिना नियमितरूपमा जम्मा गरेको हुनुपर्दछ।

पाठक मञ्च

मूल्यवृद्धिको चक्रव्यूहमा जनजीवन: नयाँ सरकारलाई सुभावा

नेपाल आयल निगमले अन्तर्राष्ट्रिय बजारको बहाना बनाउँदै बुधवार मध्यरातदेखि लागू हुनेगरी पेट्रोल, डिजेल र महिनेलमा प्रतिलिटर १५ रूपैयाँको जुन भारी वृद्धि गरेको छ, यसले आमउपभोक्ताको ढाड सेक्ने काम गरेको छ। चैत १ गतेमात्र मूल्य समायोजन गरेको निगमले ११ दिन पनि नबित्दै पुनः मूल्य बढाउनुले सरकारको अद्र्दर्शिता र संवेदनहीनतालाई छलंग पारेको छ।

पेट्रोलियम पदार्थको अभाव र सम्भावित संकेत

निगमले खरिद मूल्यमा भारी वृद्धि भएको तथ्यांक अघि सारिरहँदा बजारमा पेट्रोलियम पदार्थको कृत्रिम अभाव हुने संकेत देखिन थालिसकेको छ। मूल्य बढ्ने सूचना चुहावट हुँदा पम्पहरूले मौज्जात लुकाउने र उपभोक्ताले अतालिएर भण्डारण गर्ने प्रवृत्तिले आपूर्ति शृंखला नै खल्बलिनै जोखिम छ। यदि इन्धनको नियमित आपूर्ति सुनिश्चित हुन सकेन भने यसले ऊर्जा संकटमात्र निम्त्याउँदैन, देशको समग्र अर्थतन्त्रलाई नै ठप्प बनाउन सक्छ।

बजारमा महँगौको पराकम्प

इन्धनको मूल्यवृद्धि हुनु भनेको केवल यातायात खर्च बढ्नुमात्र होइन। यसको प्रत्यक्ष असर दुवानीमा पर्छ, जसका कारण भान्सामा प्रयोग हुने चामल, दाल, तेलदेखि तरकारीसम्मको मूल्य आकासिनै निश्चित छ। काठमाडौंमा पेट्रोलको मूल्य १८७ रूपैयाँ पुग्नुले न्यून आय भएका श्रमजीवी वर्गलाई विहान-बेलुका हातमुक्का जौं धो-धो पनि अबस्था सिर्जना गरेको छ। बजार अनुगमन फितलो हुँदा व्यापारीहरूले इन्धनको मूल्यवृद्धिलाई बहाना बनाएर अस्वाभाविक मूल्यवृद्धि गर्ने वाटो खुलेको छ। बजारमा अहिले पनि खाने तेललगायत खाद्यसामग्रीहरूको भाउ उच्च दरले बढिसकेको छ। यसको मारमा आम उपभोक्ता परिसकेका छन्।

सरकारको फितलो तयारी

अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा मूल्य बढ्दा त्यसको प्रभाव पनु स्वाभाविक भएता पनि सरकारसँग यसको वैकल्पिक योजना शून्य देखिन्छ। इन्धनमा लगाइएका विभिन्न शीर्षकका करहरू कटौती गरेर जनतालाई राहत दिनुको सट्टा सरकार मूकदर्शक बनेको छ। विद्युतीय सवारीसाधनको

प्रवर्द्धन र जलविद्युतको खपत बढाउने ठोस नीति कागजमात्र सीमित छ। संकेतको समयमा प्रयोग गरिने भनिएको 'मूल्य स्थिरीकरण कोष'को उपयोग कता भइरहेको छ, त्यो पनि रहस्यकै विषय बनेको छ। इन्धनको खपत घटाउन जोरबिजोर प्रणाली लागू गर्ने, हप्तामा दुई दिन विदा दिने, घरबाटै काम गर्ने, विद्युतीय चुलो तथा सवारीसाधन प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गर्ने जस्ता योजनामा सरकारले छलफल गरिरहेको बताइए पनि आजै नयाँ सरकार गठन हुने भएकोले नयाँ सरकारले यसलाई कसरी अगाडि बढाउँछ, प्रतीक्षा गर्नुपर्ने भएको छ।

गठन हुँदै गरेको नयाँ सरकारलाई तत्काल निम्न कदम चाल्न सुझाव दिन चाहन्छु:

- इन्धनमा लगाइएका अनावश्यक करहरू केही समयका लागि हटाएर मूल्य घटाउन पहल गरियोस्।
- बजारमा हुने कालोबजारी र कृत्रिम अभाव रोक्न कठोर अनुगमन गरियोस्।
- सार्वजनिक यातायातको भाडा नियन्त्रण र दैनिक उपभोग्य वस्तुको मूल्यवृद्धि रोक्न ठोस कदम चालियोस्।

जनताको धैर्यताको बाँध फुट्नुअघि नै सरकारले

यो 'मूल्यवृद्धि'को आतंकबाट नागरिकलाई मुक्ति दिलाओस्। इन्धनको मूल्य बढ्नु भनेको देशको विकास र नागरिकको जीवनस्तर घट्नु हो भन्ने कुरा राज्यले बेलैमा बुझोस्।

- अशोक धिमिरे

सातढोबाटो, ललितपुर

जानकारी

अब यस दैनिकले हरेक दिन पत्र-मञ्जुषा स्तम्भ सुरु गरेकाले पाठक वर्गहरूले आफूले चाहेको विषय वस्तु, सरकारी निकायको काम कारवाही वा पत्रिकामा सम्प्रेषण भएको समाचारका बारेमा पत्र लेख्नु भएमा त्यसलाई जस्ताको त्यस्तै प्रकाशन हुने जानकारी गराइन्छ। -संपादक

prabhaddailynews@gmail.com
facebook.com/prabhaddailynews

विजयसालका | कञ्चनपुरको शुक्रापाँटा नगरपालिका-८ नौखरीका स्थानीय काष्ठ उद्यमीले विजयसालबाट तयार गरेको भाँडाकुडा छान्दै प्राहक । विजयसाललाई बहुगुणी आयुर्वेदिक औषधिका रूपमा लिने गरिन्छ । तस्विर: रासस

गुडिरहेको एम्बुलेन्सभित्रै उपचार गरेपछि जोगियो युवकको ज्यान

नवीन रिजाल

दैलेख- दुर्गम भेगका सरकारी अस्पतालमा चिकित्सक नै जान नमान्ने र गए पनि राम्रो उपचार सेवा प्रदान नगर्ने गुनासो पटक-पटक सुनिँदै आएको हो । तर यहाँस्थित दैलेख अस्पतालका एक चिकित्सकले भने विशेष सक्रियता देखाउँदा धारिलो हतियार प्रहारबाट गम्भीर घाइते भएका आठवीस नगरपालिका-७ गैराखेतका एक युवकको ज्यान जोगिएको छ । अस्पतालका इन्चार्ज डा. मनोज विश्वकर्माको टोलीले सदरमुकामदेखि ११० किलोमिटर टाढाको सो स्थानमा पुगेर गुडिरहेको एम्बुलेन्सभित्रै आपत्कालीन उपचार गरेको हो । २७ वर्षीय जीवन चन्दलाई बुधवार राति ३१ वर्षीय जिवाबहादुर चन्दले धारिलो हतियार प्रहार गरी नाडी नै छिनाल्ने प्रयास गरेका थिए । मदिरा सेवन गरी भएको सामान्य विवाद र पुरानो रिसइवीका कारण सो घटना घटेको प्रारम्भिक अनुमान गरिएको छ । घटनास्थल सदरमुकामदेखि टाढा र सञ्चार सम्पर्कविहीन क्षेत्रमा रहेकाले

घाइतेलाई समयमै अस्पताल पुऱ्याउन चुनौतीपूर्ण थियो । घाइतेको अवस्था नाजुक रहेको र अत्यधिक रक्तस्राव भइरहेको जानकारी पाउनासाथ डा. विश्वकर्माको टोली विरामी कुरेर बस्नुको साटो आफैँ औषधि र उपकरणसहित घटनास्थलतर्फ लागेका थिए । डा. विश्वकर्माको

टोलीले सातलाको पुलवजारमा एम्बुलेन्स भेटेपछि सो एम्बुलेन्समा चढी गुडिरहेको अवस्थामा प्राथमिक शल्यक्रियात्मक उपचार गरी रक्तस्राव रोक्न सफल भएको थियो । 'घाइते बोल्न सक्ने अवस्थामा थिएनन्, गम्भीर चोटले गर्दा रगत धेरै बगिसकेको थियो ।

यदि हामी बाटोमै नपुगेको भए रक्तअल्पताका कारण बाटोमै विरामीको ज्यान जान सक्ने जोखिम थियो,' डा. विश्वकर्माले भने । चिकित्सकको यो कदमले घाइतेको अवस्था स्थिर भएपछि उनलाई तत्काल कर्णाली प्रदेश अस्पताल सुर्खेत पठाइएको थियो । कर्णाली प्रदेश अस्पताल सुर्खेतका चिकित्सक डा. ईश्वर बलामीका अनुसार बाटोमा डा. विश्वकर्माको टोलीले गरेको उपचारका कारण विरामीको ज्यान बचाउन ठूलो महत्त्व पुगेको छ । यद्यपि, चोट गहिरो भएकाले थप विशेषज्ञ उपचारका लागि घाइतेलाई काठमाडौँ 'रिफर' गरिएको उनले बताए । घटनाका अभियुक्त जिवाबहादुर चन्दको भने खोजी भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयले जनाएको छ । जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रहरी निरीक्षक पुष्पराज रोकायकाअनुसार फरार अभियुक्तको खोजीका लागि प्रहरी अत्यधिक रक्तस्राव गरेको छ । सरकारी अस्पतालका चिकित्सकले देखाएको यो व्यावसायिक धर्म र मानवीय संवेदनाको स्थानीयस्तरमा उच्च प्रशंसा भएको छ । रासस

लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पताल न्यूनतम सेवा मापदण्ड मूल्यांकनमा उत्कृष्ट

लुम्बिनी (प्रस)- यहाँको वृत्तवर्ती लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पताल सेवा तथा सुविधाका रूपमा उत्कृष्ट घोषित भएको छ । उक्त अस्पतालले न्यूनतम सेवा मापदण्ड मूल्यांकन (एमएसएस)मा उत्कृष्ट नतिजा प्राप्त गरेको हो । विगत दुई वर्षदेखि यस अस्पतालले उत्कृष्टता हासिल गर्दै आएको छ । यस वर्ष पनि 'सेकेण्डरी वी' लेभल मूल्यांकनमा सुधार गर्दै ९० अंकसहित तेश्रोपटक नेपालमै प्रथम भएको हो । अस्पतालमा आयोजित सेवा मूल्यांकन समीक्षा कार्यक्रममा यहाँ उपलब्ध सेवा, उपकरण, भौतिक संरचना तथा जनशक्तिलगायतका बारेमा प्रस्तुति गरिएको थियो । लुम्बिनी प्रदेशका स्वास्थ्यमन्त्री खेमबहादुर सारुले सरकारी अस्पतालमा सेवा लिन जाँदा नाक खुम्च्याउनुपर्ने अवस्थाको अन्त्य हुँदै गएको बताए । उनले मूल्यांकन अंकमात्र नभई जनताले पनि महसुस गर्ने गरी काम गर्न निर्देशन दिए ।

स्वास्थ्य निर्देशनालयका निर्देशक डा. रोशनलाल चौधरीले सेवालार्इ थप विशिष्टीकृत गर्दै लैजान आग्रह गरे । अस्पतालका मेडिकल सुपरीटेण्डेण्ट डा. इन्द्र ढकालले न्यूनतम स्वास्थ्य सेवा मापदण्ड मूल्यांकनमा

प्राप्त नतिजा पर्याप्त नभएकाले थप सुधारका योजनासाथ काम गरिरहेको उल्लेख गरे । अस्पतालमा हाल ५१ जना विशेषज्ञ चिकित्सकसहित ८५० वढी स्वास्थ्यकर्मी तथा कर्मचारीमार्फत सेवा प्रदान हुँदै आएको छ ।

कर्णाली प्रदेशमा ८६१ क्षयरोगी भेटिए

सुर्खेत (प्रस)- कर्णाली प्रदेशका १० जिल्लामा चालु आर्थिक वर्षको आठ महिनामा ८६१ जना क्षयरोगी भेटिएका छन् । स्वास्थ्य सेवा निर्देशनालय सुर्खेतका क्षयरोग तथा

कृच्छरोग अधिकृत पदमबहादुर केसीका अनुसार आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा एक हजार ७१४ क्षयरोगी भेटिएकामा आव २०८१/८२ मा घटेर एक हजार ५२९ भेटिएका थिए ।

चालु आर्थिक वर्षमा सुर्खेतमा २९६, हुम्लामा १९, सल्यानमा १०४, जाजरकोटमा १०१, रुकुम पश्चिममा ९२, दैलेखमा ८३, कालिकोटमा ४६, जुम्लामा ४५, डोल्पा २१ र मुगुमा १९ जना

विरामी पत्ता लागेको उनले जानकारी दिए । हाल प्रदेशमा ४१५ क्षयरोगी उपचार केन्द्र, दुई 'एमडिआर' उपचार केन्द्र र १० वटा विशेषज्ञ केन्द्र सञ्चालनमा छन् ।

मार्ग खुलेको १६ वर्षपछि सडक स्तरोन्नति थालियो

म्याग्दी- म्याग्दीको मालिका गाउँपालिकाको केन्द्र दरवाडेखि फुलबारी-च्युरीवोट-सिस्नेरी हुँदै बागलुङको तमानखोला जोड्ने सडक स्तरोन्नति थालिएको छ । मालिका गाउँपालिकाले यस सडकको बत्तासे-फुलबारी खण्डमा स्तरोन्नतिका लागि आयोजना सुरु गरेको हो । वि.सं. २०६६ मा मार्ग खुलेको यस सडक सामान्य मर्मतको भरमा सञ्चालन हुँदै आएको थियो । प्रदेश समपूरक शीर्षकमा गाउँपालिकाले चालु आर्थिक वर्षमा एक करोड रूपैयाँ बजेट विनियोजन गरेको यस आयोजना निर्माणका लागि मंगला कन्दुक्सन वावियाचौरले ६५ लाख २३ हजार रूपैयाँमा गत माघ २६ गते ठेक्का सम्झौता गरेको थियो । आगामी असार १५ गतेसम्म ठेक्काको म्याद रहेको योजना लक्ष्य अर्घ नै सम्पन्न गर्ने कार्ययोजनाअनुसार पहिलो चरणमा डोजर परिचालन गरेर सडक फराकिलो पार्ने कामलाई तीव्रता दिएको निर्माण कम्पनीका प्रतिनिधि चक्रलाल पाण्डेले बताए । हाल ३.५ देखि चार मिटर चौडाइ भएको सडकलाई कम्तीमा छ मिटर फराकिलो पार्ने भित्ता काट्ने काम भइरहेको छ । फराकिलो पारेपछि करिब ५०० मिटर दूरीमा नाली, ग्रेड, घुम्ती मिलाउने, ग्याबियन, पलम पखाल निर्माण र ढलान गरिने निर्माण व्यवसायी पाण्डेले बताए । मालिका गाउँपालिकाको प्राविधिक

शाखाका प्रमुख दीपक सापकोटाका अनुसार यस आयोजनामार्फत ११ हजार घनमिटर भित्ता काट्ने, ४४५ घनमिटर ग्याबियन जालीको पखाल, २५४ घनमिटर नाली, २५० घनमिटर ढलान र २७ घनमिटर पलम पखाल निर्माण हुने छ । यसअघिको वर्षमा थापाचौरदेखि देविस्थान जाने घुम्तीसम्मको खण्डमा स्तरोन्नति भएको थियो । यो सडक मालिका गाउँपालिकाको ४, २, ३ नम्बर वडाका साथै बागलुङको तमानखोला गाउँपालिकाका वासिन्दाले प्रयोग गर्छन् । यो मालिका गाउँपालिकाको चालु आर्थिक वर्षको प्राथमिकताप्राप्त आयोजना भएको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत हरिशचन्द्र ढकालले बताए । रासस

बाँदरका कारण बाँकिदै खेतीयोग्य जमिन

भोजपुर- बाँदरले दुख दिन थालेपछि भोजपुरमा खेतीयोग्य जमिन बाँकी हुने क्रम बर्सिँन चढेको छ । बाँदरबाट अन्नबाली जोगाउन नसक्ने अवस्था भएपछि किसानहरू खेतीपाती छाड्न बाध्य भएका छन् भने कतिपय परिवारले वैकल्पिक रोजगारी र सुरक्षित बसोबासको खोजीमा बसाइँसराइ रोजेका छन् । बाँदरको दुख कम नभएपछि ग्रामीण बस्तीहरू क्रमशः सुनसान बन्दै गएका छन् । स्थानीय कृषकका अनुसार बाँदर समूहमा आउने र पार्ने लागेको बाली लक्षित गरी आक्रमण गर्ने गर्छन् । खेत बरिपरि कराउँदै हल्ला गरे पनि केही समयपछि पुनः फकिँने भएकाले नियन्त्रण गर्न भन्नु कठिन भएको छ । कतिपयले डर देखाउने आकृति बनाएका छन् । खेतबारीको ढिलमा कटेरा बनाएर पालैपालो खेत कुनै प्रयास गरे पनि दीर्घकालीन समाधान हुन सकेको छैन । विशेषगरी मानेभञ्ज्याङ क्षेत्रअन्तर्गत पर्ने रामप्रसादराई गाउँपालिका-५ (साविक वडा नं. ८ र ९) मा बाँदरको समस्या ठूलो छ । स्थानीय जगतबहादुर तामाङका अनुसार यस क्षेत्रका करिब ९८ प्रतिशत वासिन्दा बसाइँ सरेपछि गाउँ रिक्तो जस्तै भएको छ । 'पहिले खेतबारीमा चहलपहल हुन्थ्यो, अहिले घरका ढोका बन्द छन्, आँगनमा फार उभ्रिएको छ,' उनले भने । अर्चले, भोलेनी, दमाईछाँप, गुराँसे राणागाउँ, थाक्ले र मोहोरियालगायतका बस्तीहरूमा अहिले अधिकांश घरहरू जीर्ण र खाली अवस्थामा छन् । एक समय हराभरा देखिने खेतबारी बाँकी छान्दिएका छन् । खेतका कान्ना र पाखाहरू फाडीले ढाकन थालेका छन् भने कतिपय स्थानमा

वारी नै जंगलमा परिणत हुन थालेको छ । उत्पादनमुखी जमिन उपयोगविहीन बन्दै जाँदा स्थानीय अर्थतन्त्रमा प्रत्यक्ष असर परेको छ । किसानहरूका अनुसार मकै, कोदो, फापर, गहुँ, आलु तथा तरकारीजस्ता अन्नबाली बाँदरले नष्ट गरिदिने गरेको छ । 'बाँदरले लगाएको बाली छिनभरमै सखाप पारिदिन्छ,' तामाङले गुनासो गरे, 'दिनभरि खेतबारी कुरेर बस्न सकिँदैन । मिहेनत गरेर लगाएको बाली जोगाउन नसक्दा धेरैले खेती छाडे । कतिपयले त गाउँ नै छाड्नुपरेको छ ।' जिल्लाका अन्य स्थानीय तहहरूमा बाँदर समस्या उस्तै गम्भीर रहेको कृषकहरूको गुनासो छ । कृषि नै मुख्य आम्दानीको स्रोत रहेको ग्रामीण परिवारहरू आर्थिकरूपमा मारमा परेका छन् । युवापुस्ता रोजगारीका लागि बाहिरिएपछि बचेका ज्येष्ठ नागरिक र

महिलामाथि खेतबारीको जिम्मेवारी थाँपिएको छ, तर बाँदर आतंकका कारण उनीहरू पनि निरुत्साहित भएका छन् । स्थानीय सरोकारवालाहरूका अनुसार वनक्षेत्र नजिकका बस्तीहरूमा समस्या चर्को छ । मानवीय बस्ती घट्दै जादा बाँदर बाँकी रहेका बस्ती केन्द्रित बनेका छन् । दीर्घकालीनरूपमा समस्या समाधान नगरेर गाउँ रिक्ति जाने तथा खेतीयोग्य जमिन पूर्णरूपमा बाँकिने खतरा बढ्दै गएको किसानहरूको भनाइ छ । बाँदर नियन्त्रणका लागि प्रभावकारी नीति निर्माण, वैज्ञानिक व्यवस्थापन, सामूहिक बाली सुरक्षा प्रणाली, क्षतिपूर्ति व्यवस्था तथा वैकल्पिक खेती प्रविधिको विकास आवश्यक रहेको स्थानीयको भनाइ छ । साथै, स्थानीय तह र सम्बन्धित निकायबीच समन्वय गरी ठोस कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने किसानहरूको माग छ । रासस

पृष्ठ १ बाट क्रमशः

रचनात्मक... चाहे जिल्लाको र समग्र राष्ट्रकै साफा चुनौती र अवसरको विषयमा होस्, मेरो तर्फबाट भरपूर मेहनत हुनेछ, सांसद थकालीले भने । श्रम संस्कृति पार्टीका अध्यक्ष हर्कराज राईले आफ्नो पार्टी संसदा रचनात्मक प्रतिपक्षको भूमिका निर्वाह गर्ने बताए । नवनिर्वाचित सांसदको शपथ समारोहमा सहभागी संसद भवन पुग्नुभएका राईले सञ्चारकर्मीसँग सरकारलाई सिर्जनात्मक सहयोग र आलोचनात्मक समर्थन गर्ने बताए । 'प्रतिपक्षमा रहेर सरकारलाई जवाफदेशी बनाउन प्रश्न गर्छौं, सहयोग गर्छौं, सरकारले गर्नुपर्ने काममा प्रतिपक्षले रचनात्मक सहयोग गर्नेछ । सरकार र देशलाई सघाउने पक्षमा सदैव सकारात्मक भूमिकामा रहने छौं । प्रतिपक्षमा रहेर सशक्त भूमिका निर्वाह गर्छौं, अध्यक्ष राईले भने ।

धेरै आशा... कार्कीले छ महिने अबाधि रहेको चुनावी सरकारले जेन-जी आन्दोलनमा अभिव्यक्त सबै काम गर्नसक्ने अवस्था नभएको बताएका छन् । यद्यपि यो सरकारले केही सुधारको प्रयास भने थालेको दावी गरिन् । 'हामीले केही आधारशिला अवश्य तयार गरेका छौं । जटिल अपराध र भ्रष्टाचारको छानबिन गर्ने निकायलाई पूर्ण व्यावसायिक स्वतन्त्रताका साथ काम गर्न हामीले प्रेरित गर्छौं । परिणामस्वरूप अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग र नेपाल प्रहरीको केन्द्रीय अनुसन्धान ब्यूरोले लामो समयदेखि दबाइएका प्रकरणहरूमा मुद्दा अर्घ बढाएका छन् । ठेक्का लिएर काम नगर्ने, विजुली बालेर बिल नतिर्नेजस्ता बेथितिविरुद्ध पनि सरकारले ऐतिहासिक रूपमा कठोर कदम चालेको छ,' सम्बोधनका क्रममा कार्कीले भनिन् । प्रधानमन्त्री कार्कीले यही निर्वाचन

प्रणालीले कुनै दललाई स्पष्ट बहुमत दिन सक्दैन भन्ने भाष्यलाई गलत सावित गरिदिएकसमेत बताइन् । 'यो निर्वाचनमा जेनजी आन्दोलनको मर्म र भावनाबमोजिम परिवर्तनका पक्षमा नागरिकहरूले स्पष्ट मत व्यक्त गर्नुभएको छ । यो संविधानमा भएको निर्वाचन प्रणालीले कुनै दलले बहुमत प्राप्त गर्न सक्दैन भन्ने भाष्यलाई गलत सावित गरिदिएको छ । नवनिर्वाचित प्रतिनिधिसभा सदस्यहरूलाई वधाई ज्ञापन गर्नुभएको छ । परिणामस्वरूप अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग र नेपाल प्रहरीको केन्द्रीय अनुसन्धान ब्यूरोले लामो समयदेखि दबाइएका प्रकरणहरूमा मुद्दा अर्घ बढाएका छन् । ठेक्का लिएर काम नगर्ने, विजुली बालेर बिल नतिर्नेजस्ता बेथितिविरुद्ध पनि सरकारले ऐतिहासिक रूपमा कठोर कदम चालेको छ,' सम्बोधनका क्रममा कार्कीले भनिन् । प्रधानमन्त्री कार्कीले यही निर्वाचन

पारिवारिक कथावस्तुमा निर्माण भएको टेलिचलचित्र 'संस्कार' शुक्रबारदेखि प्रसारणमा आउने भएको छ। निर्माण युनिटले ललितपुरमा एक कार्यक्रम गर्दै टेलिचलचित्रको प्रसारणसम्बन्धी जानकारी दिएको हो। सरोज दाहालको लेखन तथा निर्देशन रहेको 'संस्कार' ले पारिवारिक सम्बन्ध, सामाजिक मूल्य-मान्यता र जीवनका यथार्थ पक्षलाई देखाउनेछ। आरजे सिंह र निर्मला खाती निर्माता रहेको टेलिचलचित्रको छायांकन निर्मल ढकालले गरेका हुन्। आरजे सिंह, नारायण खाती, राम बुढाथोकी, सरोज दाहाल, सीमा दाहाल, चण्डिका बस्नेत, दीपक बिके, समिता रिजाल, रुभिता रमेल, निर्मला खाती, मन्दिरा पोखरेल भण्डारी, नरेन्द्र शाही, सुरजकुमार त्रिखत्री र दीपक घमाल लगायतको अभिनय रहेको छ।

चलचित्र विकास बोर्डद्वारा 'प्रोस्थेटिक मेकअप' तालिम सुरु

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- विशेष मेकअप (प्रोस्थेटिक मेकअप) सम्बन्धी सीप अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले चलचित्र विकास बोर्डद्वारा आयोजना गरिएको तालिम सुरु भएको छ।

प्रसिद्ध मेकअप विशेषज्ञ अयाज शेखको प्रशिक्षणमा सञ्चालन हुने तालिम १७ चैतसम्म चल्नेछ। बोर्ड अध्यक्ष दिनेश ङिसीले तालिम शुभारम्भ गरे। कार्यक्रममा पाका छायांकन प्रमोद प्रधान र पुरुषोत्तम प्रधान पनि सहभागी थिए।

कार्यक्रममा बोर्ड अध्यक्ष ङिसीले नेपाली चलचित्रलाई अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा प्रतिस्पर्धी बनाउन प्राविधिक पक्ष सुदृढ हुनु अपरिहार्य रहेको बताए। उनले प्रोस्थेटिक मेकअप जस्तो विशेष प्रविधिकले फिल्ममा चरित्र निर्माणलाई यथार्थपरक र प्रभावकारी बनाउने उल्लेख गरे।

यस्ता तालिमले नेपाली चलचित्रको गुणस्तर उकास्न महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउने विश्वास व्यक्त गरे। फिल्म निर्माणमा चरित्रको गहिरो प्रस्तुतिका लागि अत्यन्त आवश्यक मानिने प्रोस्थेटिक मेकअप प्रविधिक नेपालमा अझै सीमित प्रयोगमा रहेको

सन्दर्भमा, यस तालिमले सो क्षेत्रमा नयाँ दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्ने अपेक्षा गरिएको छ। तालिममा सहभागीले कृत्रिम अंग निर्माण, अनुहारको संरचना परिवर्तन, घाउ-चोट तथा विशेष दृश्यका लागि आवश्यक मेकअप प्रविधिकहरू सम्बन्धी व्यावहारिक तथा प्राविधिक ज्ञान हासिल गर्नेछन्।

चलचित्र विकास बोर्डले यस्ता सीपमूलक तालिममार्फत नेपाली चलचित्र उद्योगलाई प्राविधिक रूपमा सबल बनाउने तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको प्रतिस्पर्धामा उभ्याउने लक्ष्य लिएको जनाएको छ।

प्रधानमन्त्री शपथको पूर्वसन्ध्यामा बालेनको 'जय महाकाली' सार्वजनिक

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं - प्रधानमन्त्रीको शपथको पूर्व सन्ध्यामा राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका वरिष्ठ नेता तथा संसदीय दलका नेता बालेन्द्र शाह (बालेन)ले 'जय महाकाली' गीत सार्वजनिक गरेका छन्। बालेनले आधिकारिक युट्युब च्यानलमा विहीवार साँझ रिलिज गरिएको 'जय महाकाली' गीतको शब्द, संगीत र स्वर छ।

गीतको भिडियोमा उनले देशको पूर्वदेखि पश्चिमसम्मसँग गरेको चुनावी यात्राका दृश्यहरू समावेश गरिएको छ। उनले मानिसहरूलाई भेटेका, कुरा गरेका, धेरैगनसन् भिडले उनको स्वागत गरेका दृश्यहरू देखा सकिन्छ।

शुक्रबार बालेनले प्रधानमन्त्रीको शपथ

लिदैछन्। गत फागुन २१ गते भएको निर्वाचनमा राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीले फन्डै दुई

तिहाइ सिट जितेको छ। बालेन कलाकारिता तथा इन्जिनियरिङ पृष्ठभूमिका हुन्।

श्रेष्ठलाई 'सूर्यनारायण पुरस्कार'

प्रभाव संवाददाता

म्याग्दी- म्याग्दीका संस्कृतिकर्मी सञ्जयकुमार श्रेष्ठलाई 'सूर्यनारायण पुरस्कार' प्रदान गरिएको छ। सूर्यनारायण पुरस्कार संस्थाद्वारा विहीवार बेनीमा आयोजित कार्यक्रममा अग्रज कलाकार धनकुमारी थापा र संस्थाका अध्यक्ष सुवर्णकुमार श्रेष्ठले संस्कृतिकर्मी श्रेष्ठलाई नगद रु २५ हजार र कदरपत्र प्रदान गर्नाका साथै दोसल्ला ओढाएर सम्मान गरेका हुन्।

समाजसेवी सूर्यनारायण श्रेष्ठको स्मृतिमा उनका परिवारले स्थापना गरेको संस्थाले हरेक दुई/दुई वर्षमा नेपाली लोक संस्कृति, कला र साहित्यको श्रृष्टि गर्न योगदान गर्ने म्याग्दीलाई सो पुरस्कार अर्पण गर्दै आएको छ। विसं २०८२ को पुरस्कार श्रेष्ठलाई

प्रदान गरिएको हो।

निरन्तर पाँच दशकसम्म गीत, सङ्गीत र नृत्यकलामा अनवरत लगावका साथै साहित्यको माध्यमबाट समाजमा पुऱ्याएको योगदानस्वरूप पुरस्कृत गरिएको पुरस्कार छनोट समितिका संयोजक कृष्णप्रसाद श्रेष्ठले बताए।

बेनीको पुरानो सांस्कृतिक समूह 'दोभान ब्यान्ड'का सदस्य श्रेष्ठले पचासको दशकमा 'रेल पुग्यो बम्बेमा', 'भेट भयो सलल'मा स्वरानक गर्नाका साथै 'जिस्की नहिँड' पपगीत एल्बम बजारमा ल्याएका थिए। सम्मान र ताली (कथा सङ्ग्रह २०७२) र तिघे यादमा (गीत सङ्ग्रह २०७८) प्रकाशन गरेका श्रेष्ठ विगत १२ वर्षयता नेपाल भाषा सँका खलः म्याग्दीको सांस्कृतिक संयोजकको जिम्मेवारीमा छन्।

संस्थाले २०४९ सालदेखि हालसम्म १९ जनालाई पुरस्कार प्रदान गरेको छ। भैरवबहादुर श्रेष्ठ (२०४९), टीकाबहादुर श्रेष्ठ (२०५०), दीपबहादुर खड्का (२०५२), धनकुमारी थापा (२०५३), रत्नप्रसाद श्रेष्ठ (२०५४), ठाकुरप्रसाद पराजुली (२०५६), वीरबहादुर कार्की (२०५८), खड्का रावुजा (२०६०), होमनाथ सुवेदी (२०६२), लक्ष्मीप्रसाद श्रेष्ठ (२०६४), अविर्कुमार श्रेष्ठ (२०६६), धुवला शर्मा (२०६८), अङ्गद श्रेष्ठ (२०७०), खगेन्द्रमिलन श्रेष्ठ (२०७२), डा कर्ण बानियाँ (२०७४), तुलप्रसाद श्रेष्ठ (२०७६), प्रकाशकुमार श्रेष्ठ (२०७८) र चन्द्रप्रकाश बानियाँ (२०८०) पुरस्कृत भएका थिए। पुरस्कार वितरण समारोहमा संस्थाको मुखपत्र 'गंगा' पनि विमोचन गरिएको सचिव अजयमिलन श्रेष्ठले जानकारी दिए।

रंगशाला

प्रधानमन्त्री कप क्रिकेट

नेपाल पुलिस र आर्मी विजयी

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- राजधानीमा जारी प्रधानमन्त्री कप एकदिवसीय पुरुष राष्ट्रिय क्रिकेट प्रतियोगितामा विभागीय टोली नेपाल पुलिस क्लबले जित हासिल गरेको छ।

माथिल्लो मुलपानी क्रिकेट मैदानमा विहीवार भएको खेलमा पुलिसले बागमती प्रदेशलाई सात विकेटले पराजित गर्‍यो। बागमतीले दिएको २६६ रनको लक्ष्य पुलिसले ४४ ओभरमा ७ विकेट गुमाएर लक्ष्य पूरा गर्‍यो।

पुलिसको जितमा ओपनर शङ्कर रानाले ११६ रनको शतकीय पारी खेले। उनले १२८ बलमा १३ चौका र चार छक्का प्रहार गरे। त्यस्तै दिनेश खरेलले ७५ बलमा आठ चौका र तीन छक्काको सहयोगमा ७० रनको अर्धशतकीय पारी खेले। त्यस्तै कप्तान आरिफ शोख ४३ तथा रशिद खान १० रनमा अविजित रहे।

बलिङतर्फ बागमतीको रिजन ढकाल, सन्दीप लामिछाने र सुवास खत्रीले समान एक-एक विकेट लिए।

टस हारेर पहिला ब्याटिङ गरेको बागमतीले ४९ दशमलव २ ओभरमा सबै विकेट गुमाउँदै २६५ रन बनाएको थियो। उसका लागि पवन थापाले सर्वाधिक ७९ रन जोडे। उनले १०१ बलमा ६ चौका र एक छक्का प्रहार गरे। त्यस्तै इशान पाण्डेले ८० बलमा ७ रन बनाए। आशुतोष घिरेयाले २२, उत्तम थापाले २१ तथा कप्तान सन्दीप लामिछानेले १३ रन जोडे।

पुलिसका लागि दिनेश खरेल र रशिद खानले समान तीन-तीन विकेट लिए भने करण केसीले दुई विकेट लिए। प्रतियोगितामा तीन विभागीय टोलीसहित सात प्रदेशको सहभागिता छ। प्रतियोगिताको विजेताले रु १० लाख तथा उपविजेताले रु

पाँच लाख प्राप्त गर्ने जनाइएको छ। **आर्मीको दोस्रो जित** विनोद भण्डारीको कप्तानी इनिङ्ससँगै विभागीय टोली त्रिभुवन आर्मी क्लबले प्रधानमन्त्री कप एकदिवसीय राष्ट्रिय क्रिकेट प्रतियोगितामा लगातार दोस्रो जित दर्ता गरेको छ। तल्लो मुलपानी क्रिकेट रंगशालामा विहीवार सम्पन्न खेलमा आर्मीले गण्डकी प्रदेशलाई ७ विकेटले पराजित गरेको हो। गण्डकीले दिएको २१० रनको लक्ष्य पछ्याएको आर्मीले ३४ ओभरमै ३ विकेट

गुमाएर पूरा गर्‍यो। यस जितसँगै आर्मी ४ अंकसहित शीर्षस्थानमा उक्लिएको छ। गण्डकी जितविहीन छ। आर्मीका ओपनर तथा कप्तान विनोदले ५८ रनको योगदान गरे। अर्का ओपनर त्रितराज दासले ५१ रन बनाए। दुईवीच पहिलो विकेटका लागि ११० रनको महत्त्वपूर्ण साझेदारी भयो। त्यसपछि भीम शार्की ५४ रन र कुशल मल्ल ४३ रनमा अविजित रहँदै टोलीलाई सहज जित दिलाए। गण्डकीका सुभाष भण्डारीले २ विकेट लिए भने विपिन खत्रीले १ विकेट लिए।

आईटीएफ डेभलपमेन्ट च्याम्पियनसिपका लागि नेपाली टेनिस टोली श्रीलंका प्रस्थान

काठमाडौं (प्रस)- आईटीएफ डेभलपमेन्ट च्याम्पियनसिप (फाइनल) मा सहभागी हुन नेपाली टेनिस टोली विहीवार श्रीलंकाको कोलम्बो प्रस्थान गरेको छ। मार्च २९ देखि अप्रिल १० तारिखसम्म हुने प्रतियोगितामा सर्किट १ र २ गरी छुट्टाछुट्टै प्रतिस्पर्धा हुनेछ। दुवैमा नेपालको सहभागिता रहने छ। ब्याङ्कमा विश्वविशेष डल्लाकोटी र अर्याशराज पौडेल तथा महिलामा सारा पन्त र एरा खत्रीले नेपालको चुनौती प्रस्तुत गर्ने छन्। प्रशिक्षकमा सन्तोष खत्री छन्। सन्तोष श्रीलंकामै छन्। प्रतियोगितामा एसियाका १५ राष्ट्रको सहभागिता रहने नेपाल टेनिस

संघले जनाएको छ। टोलीलाई सफलताको शुभकामना दिदै राष्ट्रिय खेलकूद परिषद्का

सदस्य-सचिव रामचरित्र मेहताले विहीवारै एक कार्यक्रमबीच विदाइ गरे।

एचजेएनबीएलमा आर्मीको सातौं जित

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- विभागीय टोली त्रिभुवन आर्मी क्लबले हिमालयन जाभा नेसनल वास्केटबल लिग (एचजेएनबीएल) २०२६ मा सातौं जित हात पार्दै शीर्ष स्थानमा उक्लेको छ। त्रिपुरेश्वरस्थित दशरथ रंगशालामा बुधवार राती सम्पन्न खेलमा आर्मीले सोलो वास्केटबल क्लबलाई ८८-७० ले हरायो। ८ खेलमा सातौं जित हात पारेको आर्मी १५ अंक जोड्दै शीर्ष स्थानमा उक्लेको हो। टाइम्स र गोल्डेनगेटको पनि समान अंक भएपनि अंक अन्तरमा आर्मी अघि छ। गोल्डेनगेट दोस्रो र टाइम्स तेस्रो स्थानमा छ। छैटौं हार बेहोरेको सोलोको ८ खेलबाट १० अंक छ। आर्मीले पहिलो क्वार्टरमा २०-१६ को अग्रता लिएको थियो। तर दोस्रो क्वार्टर सोलोलो ३३-१८ ले आफ्नो पक्षमा पारेपछि हाफटाइमसम्म सोलो ४९-३८ ले अघि थियो। तर त्यसपछि आर्मीले पुनरागमन गर्दै तेस्रो क्वार्टर २३-१० ले आफ्नो पक्षमा

पाँदै चौथो क्वार्टरअघि नै ६१-५९ को अग्रता बनायो। त्यसपछि चौथो क्वार्टर पनि आर्मीले २७-११ ले आफ्नो पक्षमा पारेपछि आर्मीले सहज खेल जितेको हो। यसअघि बुधवार भएको पहिलो खेलमा केभिसी हाउण्ड्सले प्लेबक्स एरेनालाई १०५-७२ को अन्तरले पराजित गर्दै लगातार पाँचौं जित हात पारेको थियो। ८ खेलबाट १३ अंक जोडेको हाउण्ड्स चौथो स्थानमा छ।

नेपाल वास्केटबल संघ (नेवा) को आयोजनामा भईरहेको दोस्रो संस्करणको एचजेएनबीएलमा ८ टिमले प्रतिस्पर्धा गरिरहेका छन्। डबल राउण्ड रोबिनका आधारमा हुने लिगमा कूल ५६ खेल हुनेछ। लिग चरणपछि शीर्ष चारमा रहने टोली प्लेअफमा प्रवेश गर्नेछन्। प्लेअफ अन्तर्गत लिगमा पहिलो र दोस्रो हुने टोलीबीच पहिलो क्वालिफायर हुनेछ भने लिगमा तेस्रो र चौथो हुने टोलीबीच एलिमिनेटर खेल हुनेछ। पहिलो क्वालिफायरमा पराजित टोली र एलिमिनेटरमा विजयी टोलीबीच दोस्रो क्वालिफायर हुनेछ। पहिलो र दोस्रो क्वालिफायरको विजेताबीच फाइनल खेल हुनेछ। प्रतियोगिताको विजेताले नगद ४ लाख प्राप्त गर्नेछन् भने उपविजेताले २ लाख र तेस्रो हुनेले १ लाख हात पार्नेछन्। यस्तै प्रतियोगिताभर उल्कृष्ट प्रदर्शन गर्दै मोस्ट भ्यालुएबल प्लेअर (एमभिपी) घोषित हुनेलाई पनि आकर्षक पुरस्कार प्राप्त गर्ने नेवाले जनाएको छ।

गाजा सहरको पश्चिममा विस्थापित प्यालेस्टिनीहरूका लागि बनाइएका अस्थायी पालहरू।

तस्वीर: सिन्हा

मध्य पूर्व द्वन्द्व चर्किदै, वार्ता अनिश्चित

पेरिस- मध्य पूर्वमा जारी द्वन्द्व थप जटिल बन्दै गएको छ। एकातिर सैन्य आक्रमण तीव्र भइरहेका छन् भने अर्कोतिर कूटनीतिक पहलहरू अस्पष्ट र विरोधाभासी देखिएका छन्। इजरायल र इरानबीच प्रत्यक्ष आक्रमण आदानप्रदानसँगै क्षेत्रीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय शक्तिहरूको भूमिकाले युद्धको दिशा अझ अनिश्चित बनाएको छ।

इजरायली सेनाले विहीवार इरानका विभिन्न स्थानहरू, विशेषतः इस्फहानजस्ता केन्द्रीय सहरहरूमा आक्रमणको लहर चलाएको जनाएको छ। यसको जवाफमा इरानले क्षेत्रीय आक्रमण गरेपछि इजरायलले आफ्नो हवाई प्रतिरक्षा प्रणाली सक्रिय पारेको थियो। यस क्रममा काफ्र कासेम क्षेत्रमा दुई जना सामान्य घाइते भएको चिकित्सकहरूले बताएका छन्।

युद्धको उद्देश्यबारे पनि नयाँ बहस सुरु भएको छ। पाकिस्तानका रक्षामन्त्री ख्वाजा आसिफले सामाजिक सञ्जालमार्फत ट्वेन्ट अफ हर्मज पुनः खोल्ने विषय युद्धको केन्द्रमा सरेको संकेत गरेका छन्। सो जलमार्ग बन्द हुनु अन्तर्राष्ट्रिय उर्जा आपूर्तिमा ठूलो असर पार्ने भएकाले यसको रणनीतिक महत्त्व उच्च छ।

युद्धको असर विश्व अर्थतन्त्रसमेत देखिएको छ। तेलको मूल्यमा वृद्धि भएको छ भने

सेयरबजारमा मिश्रित प्रतिक्रिया देखिएको छ। ब्रेन्ट क्रुडको मूल्य एक प्रतिशतले बढेर १०३.२५ डलर प्रतिब्यारेल पुगेको छ भने वेस्ट टेक्सास इन्टरमिडियेट १.२ प्रतिशतले बढेर ९१.४१ डलरमा कारोवार भइरहेको छ। एशियाली बजारमा उतारचढाव देखिँदा लगानीकर्ताहरू सम्भावित कूटनीतिक समाधानको प्रतीक्षामा छन्। चीनले भने परिस्थिति सुधारतर्फ सानो आशा देखिएको जनाएको छ। चिनियाँ विदेशमन्त्री वाङ यीले टर्की र इजिप्टका समकक्षीसँगको संवादमा इरान र अमेरिका दुवै वार्तामा फर्कन इच्छुक देखिएको संकेत गरेका छन्। तर यो दाबी अन्य पक्षहरूको भनाइसँग मेल खाँदैन।

अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड

ट्रम्पले इरान वार्तामा संलग्न रहेको तर सार्वजनिकरूपमा स्वीकार गर्न डराइरहेको आरोप लगाएका छन्। उनका अनुसार इरानी वार्ताकारहरू आफ्नै पक्षबाट जोखिममा पर्न सक्ने डरले खुलेर कुरा गर्न सकिरहेका छैनन्। तर इरानका विदेशमन्त्री अब्बास अराघीले स्पष्टरूपमा वार्ता अस्वीकार गर्दै वर्तमान नीति 'प्रतिरोध'मा आधारित रहेको बताएका छन्। उनले वार्ता गर्नु भनेको हार स्वीकृतिसरह हुने धारणा राखेका छन्।

यसबीच अमेरिकाले इरानको सैन्य क्षमतामा ठूलो क्षति पुऱ्याएको दाबी गरेको छ। अमेरिकी सेनाका अधिकारीका अनुसार इरानका दुईतिहाइ मिसाइल तथा ड्रोन उत्पादन संरचना ध्वस्त पारिएको छ र आक्रमण क्षमतामा ९०

प्रतिशतसम्म गिरावट आएको छ। क्षेत्रीय तनाव थप बढाउने घटनाहरू पनि भएका छन्। कुवेतले इरान समर्थित हिजबुल्लाहसँग सम्बन्धित रहेको आरोपमा छ जनालाई पक्राउ गरेको छ, जसले देशभित्र आक्रमणको योजना बनाइरहेका थिए। उता इरानका संसद् अध्यक्ष मोहम्मद बाघेर घालीवाफले केही शत्रुहरूले क्षेत्रीय सहयोगमा इरानी टापुहरू कब्जा गर्ने योजना बनाइरहेको चेतावनी दिएका छन्।

खाडी क्षेत्रका देशहरू (साउदी अरब, संयुक्त अरब इमिरेट्स, कतार, कुवेत, बहराइन र जोर्डन)ले संयुक्त वक्तव्य जारी गर्दै इराकलाई आफ्नो भूमिबाट इरान समर्थित समूहहरूद्वारा हुने आक्रमण रोक्न आग्रह गरेका छन्। रासस/एएफपी

'सदाका रसायन' के हुन् ? किन खतरनाक ?

हेलसिन्की- दैनिक जीवनमा प्रयोग हुने धेरै सामान्य सामानमा पाइने तर शरीर र वातावरणमा सजिलै नटुट्ने रसायनहरूलाई 'सदाका लागि रसायन' भनिन्छ। यिनै रसायनका कारण स्वास्थ्य र वातावरणमा दीर्घकालीन असर पर्ने जोखिम बढेपछि युरोपेली संघ (इयू) ले तीमाथि कडा नियन्त्रणको तयारी थालेको छ।

वैज्ञानिक रूपमा यी रसायनहरूलाई पिएफएएस (पर- एण्ड पोलिफ्लोरोआल्किल पदार्थ) भनिन्छ। यी १० हजारभन्दा बढी प्रकारका रसायनहरूको समूह हो, जुन नन-स्टिक भाँडा (जस्तै टेफ्लोन प्यान), पानी वा दाग नलाग्ने कपडा, कार्पेट, खाद्य प्याकेजिङ (जस्तै: पिज्जा बक्स) जस्ता वस्तुहरूमा प्रयोग

गरिन्छ। यी रसायनको विशेषता के हो भने- एकपटक वातावरण वा शरीरमा पुगेपछि सजिलै नटुट्ने। त्यसैले तिनलाई 'सदाका लागि' अर्थात् लामो समयसम्म रहने रसायन भनिएको हो।

विज्ञहरूका अनुसार यी पदार्थहरू पानी, माटो र खाना हुँदै मानव शरीरमा प्रवेश गर्छन्। शरीरभित्र प्रवेश गरेपछि पनि वर्षौसम्म रहन सक्छन्। दीर्घकालीनरूपमा यिनको सम्पर्कमा रहेदा कलेजोमा क्षति, उच्च कोलेस्ट्रॉल, प्रतिरक्षा प्रणाली कमजोर हुनु, सन्तान उत्पादनमा समस्या तथा क्यान्सरसमेत हुने जोखिम देखिएको छ।

यही कारणले युरोपियन केमिकल्स एजेन्सीअन्तर्गतका दुई विज्ञ समितिले यी रसायनहरूलाई नियन्त्रण गर्न कडा

कदम चाल्नुपर्ने निष्कर्ष निकालेका छन्। जोखिम मूल्यांकन समिति (आरएसी)ले त यी रसायनमाथि पूर्णप्रतिबन्ध नै सबैभन्दा प्रभावकारी उपाय हुने जनाएको छ। तर सामाजिक-आर्थिक विश्लेषण समिति (एसइएसी) ले भने सबै क्षेत्रमा तत्काल पूर्णप्रतिबन्ध सम्भव नहुन सक्ने भन्दै केही आवश्यक क्षेत्र (जस्तै: चिकित्सा)का लागि सीमित छुटसहित व्यापक प्रतिबन्धको सुझाव दिएको छ। यसैअनुसार इयूले दैनिक उपभोगका धेरै सामग्रीमा पिएफएएस प्रयोग रोक्ने तयारी गरिरहेको छ। साथै, उत्पादनमा स्पष्ट लेबलिङ र उद्योगहरूका लागि विशेष सुरक्षा मापदण्ड लागू गर्ने योजना पनि अधि बढाइएको छ। रासस/एएफपी

चीनको अन्तरिक्ष महत्वाकांक्षा तीव्र

बेइजिङ- चन्द्रमालाई केन्द्रमा राख्दै चीनले अन्तरिक्ष क्षेत्रमा आफ्नो दीर्घकालीन रणनीति तीव्र बनाएको छ, जसले विश्व शक्ति सन्तुलनमा प्रभाव पार्ने संकेत देखिएको छ। सन् २०३० भित्र मानवलाई चन्द्रमामा पुऱ्याउने लक्ष्यसहित अधि वटिडरहेको चीनले त्यसपछि चन्द्र आधार निर्माण र अन्ततः मंगल ग्रहसम्म पुग्ने महत्वाकांक्षा सार्वजनिक गरेको छ, जसले अमेरिकाको परम्परागत वचस्वलाई चुनौती दिने अवस्था सिर्जना गरिरहेको छ।

अमेरिकी अन्तरिक्ष एजेन्सी नासा आफ्नो आर्टेमिस-२ मानवयुक्त चन्द्र अभियानको तयारीमा जुटिरहेका बेला चीनले भने आफ्नो दीर्घकालीन योजनाअनुसार स्थिर रूपमा कार्यक्रम अगाडि बढाइरहेको छ। सन् १९९२ सेप्टेम्बर २१ मा सुरु गरिएको चीनको चालक दल अन्तरिक्ष कार्यक्रम 'प्रोजेक्ट ९२१' अहिले परिपक्व चरणमा पुगेको मानिन्छ। सन् २००३ मा अन्तरिक्षयात्री याङ लिवेइले पहिलो उडान गरेपछि चीनले करिब १५ वटा मानवयुक्त मिसन सफलतापूर्वक सञ्चालन गरिसकेको छ।

सन् २०११ मा अन्तर्राष्ट्रिय अन्तरिक्ष स्टेसनबाट अलग भएपछि चीनले आफ्नै 'टियांगोङ' अन्तरिक्ष स्टेसन निर्माण गर्‍यो, जसले २०२१ देखि अन्तरिक्षयात्रीहरूलाई बसोबास गराउदै आएको छ। हाल तीन जना चिनियाँ अन्तरिक्षयात्री उक्त स्टेसनमा रहेका छन्। यस प्लेटफर्ममार्फत चीनले स्पेसवाक, डकिङ, मर्मतसम्भार तथा मानव शरीरमा अन्तरिक्षको प्रभावबारे व्यापक अनुभव संकलन गरिरहेको छ। उल्लेखनीय कुरा के छ भने, चीनको कुनै पनि मानवयुक्त प्रक्षेपण अहिलेसम्म दुर्घटनाग्रस्त भएको छैन।

विशेषज्ञहरूका अनुसार चीनको अन्तरिक्ष कार्यक्रमको मुख्य शक्ति यसको स्थिर नीति र दीर्घकालीन योजना हो। अस्ट्रेलियाको म्याक्वेरी विश्वविद्यालयका प्राध्यापक रिचर्ड डे गिजका अनुसार उच्च राजनीतिक प्रतिबद्धता, निरन्तर लगानी र औद्योगिक संरचनाको एकीकृत विकासले चीनलाई निरन्तर प्रगति गर्न सहयोग गरेको छ। उनले पश्चिमी देशहरूमा जस्तो राजनीतिक चक्रसँगै प्राथमिकता परिवर्तन नहुने भएकाले चीनको मोडेल वही पूर्वानुमानयोग्य र जोखिम व्यवस्थापनका हिसाबले प्रभावकारी रहेको

उल्लेख गरे। चीनले सन् २०३० सम्ममा चन्द्रमामा मानव अवतरण गराउने योजना अधि सारेको छ। यसका लागि आवश्यक प्रविधिहरू तीव्ररूपमा विकास भइरहेका छन्। सन् २०२६ मा 'मैन्फाउ' नामक नयाँ अन्तरिक्ष यान परीक्षण उडानका लागि तयार पारिँदै छ, जसले पुरानो 'शेन्फाउ' लाई प्रतिस्थापन गर्ने छ। त्यस्तै, 'लड मार्च-१०' नामक शक्तिशाली रकेट विकासको अन्तिम चरणमा पुगेको छ, जसले अन्तरिक्ष यानलाई चन्द्र कक्षमा पुऱ्याउने छ। चन्द्र सतहमा अवतरणका लागि 'लान्यु' ल्याण्डर सन् २०२८-२०२९ बीच परीक्षण हुने अपेक्षा गरिएको छ।

चीनको लक्ष्य केवल अवतरणमा सीमित छैन। उसले सन् २०३५ सम्ममा चन्द्रमाको दक्षिणी ध्रुव नजिकै 'अन्तर्राष्ट्रिय लुनार रिसर्च स्टेसन' स्थापना गर्ने योजना बनाएको छ। उक्त क्षेत्रमा पानीको सम्भावना भएकाले वैज्ञानिक तथा रणनीतिक हिसाबले महत्त्वपूर्ण मानिन्छ। यो परियोजनामा रूससँग सहकार्य भइरहेको छ। चन्द्रमाको माटोबाट थ्रिडी प्रिन्टर प्रयोग गरी ईटा निर्माण गरेर आधार बनाउने प्रविधि परीक्षणकै चरणमा छ, जसलाई 'चाङ-८' मिसनमार्फत चन्द्रमामा प्रयोग गर्ने तयारी छ।

चीनले चन्द्रमाको टाढाको भागसँग पृथ्वीको सञ्चार सहज बनाउन रिले उपग्रहहरूको नेटवर्क पनि विकास गरिरहेको छ। यसले भविष्यका

दीर्घकालीन मिसनहरूलाई सहज बनाउने अपेक्षा गरिएको छ। यद्यपि चीनले यसलाई औपचारिक रूपमा अमेरिकासँगको प्रतिस्पर्धा मान्दैन। खगोलशास्त्री जोनाथन म्याकडवेलका अनुसार चीनका लागि चन्द्रमा कुनै प्रतिस्पर्धाको प्रतीक नभई स्वाभाविक प्रगतिको अर्को चरण हो। तर उनले चन्द्र आधार स्थापना भएमा सीमित उपयुक्त स्थानका कारण अमेरिकाका लागि चुनौती उत्पन्न हुने बताए।

हालका लागि चीन अझै मानव अन्तरिक्ष उडान प्रविधिमा अमेरिकाभन्दा केही पछि रहेको विश्लेषकहरू बताउँछन्। अन्तरिक्ष विशेषज्ञ चिन लानका अनुसार नासाका 'डुवागन' र 'ओरियन' यानहरू चीनका 'शेन्फाउ' भन्दा उन्नत छन्। तर सन् २०३० सम्ममा नयाँ प्रविधिसहित मानव चन्द्र अवतरण सफल भएमा चीनले यो अन्तर घटाउने अपेक्षा गरिएको छ।

दीर्घकालीनरूपमा चीनको नजर मंगल ग्रहमा केन्द्रित छ। सन् २०४० पछि चन्द्र आधारलाई मंगल अभियानका लागि परीक्षणस्थलका रूपमा प्रयोग गर्ने योजना छ। वैज्ञानिकहरूले मंगललाई भविष्यको मानव गन्तव्यका रूपमा हेरिँरहेका छन्, तर प्रारम्भिक चन्द्र परियोजनाहरू सफल नभएसम्म त्यतातर्फ ठोस कदम चालिने सम्भावना कम रहेको विश्लेषण गरिएको छ। रासस/एएफपी

इरान द्वन्द्व चाँडै अन्त्य गर्ने ट्रम्पको संकेत

वासिङ्टन- इरानसँगको बढ्दो तनावबीच अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले युद्धलाई लामो समयसम्म नलम्ब्याउने स्पष्ट संकेत दिएका छन्। उनले आफ्ना निकट सल्लाहकारहरूलाई आगामी केही हप्ताभित्रै द्वन्द्व अन्त्य गर्ने लक्ष्य रहेको बताएको एक प्रतिवेदनले उल्लेख गरेको छ। यसले कूटनीतिक समाधानतर्फ अमेरिका झुकिरहेको संकेत गर्छ।

वाल रिस्टर्ट जर्नलको प्रतिवेदनअनुसार, यस विषयमा जानकार व्यक्तिहरूलाई उद्धृत गर्दै ट्रम्पले निजी रूपमा द्वन्द्व अन्तिम चरणमा पुगेको विश्वास व्यक्त गरेका छन्। उनले सार्वजनिक रूपमा उल्लेख गरिसकेको चारदेखि छ हप्ताको समयसीमामात्रै समाधान निकाल्नुपर्नेमा जोड दिएका बताइएको छ। यो समयसीमा सम्भवतः मे महिनाको मध्यतिर हुने भनिएको चीनका राष्ट्रपति सी चिनफिङसँगको सम्भावित शिखर भेटअघि पर्ने देखिन्छ।

विहीवार आयोजित एनआरसिसीको वार्षिक कोष संकलन कार्यक्रममा

ट्रम्पले आफूले आठवटा युद्ध समाधान गरिसकेको दाबी गरे र इरानको सन्दर्भमा पनि त्यही उपलब्धि दोहोरिने विश्वास व्यक्त गरे। उनले इरान वार्तामा संलग्न रहेको तर सार्वजनिकरूपमा स्वीकार गर्न हिचकिचाइरहेको टिप्पणी गरे। उनका

अनुसार इरानभित्रैका शक्तिहरूबाट खतरा हुने डरका कारण उनीहरू खुलारूपमा सम्झौता गर्न सकिरहेका छैनन्, साथै अमेरिकी दबाव पनि उनीहरूका लागि चिन्ताको विषय बनेको छ।

यसैबीच, हवाईट हाउसकी प्रेस सचिव क्यारोलिन लेभिएले राष्ट्रपति ट्रम्पको प्राथमिकता शान्ति रहेको दोहोऱ्याएकी छन्। उनका अनुसार इरानले वार्ताको संकेत देखाएपछि केही आक्रमण योजनाहरू स्थगित गरिएको हो। ट्रम्पको कडा चेतावनीपछि इरान वार्तामा आउन तयार देखिएको दाबी गर्दै लेभिएले पछिल्ला केही दिनदेखि वार्ता 'फलदायी' भइरहेको बताइन्। उनले थप स्पष्ट पार्दै इरानलाई पुनः गलत आकलन नगर्न चेतावनी दिइन्। पछिल्लो तनावका क्रममा इरानले आफ्नो उच्च नेतृत्व, नौसेना, वायु सेना र हवाई प्रतिरक्षा प्रणालीमा ठूलो क्षति व्यहोरेको उल्लेख गर्दै, यदि इरानले वास्तविकता स्वीकार नगरेमा अमेरिका थप कडा कदम चाल्न तयार रहेको संकेत दिइन्। रासस/एएनआई

वर्गीकृत विज्ञापन संकलन काउन्टर

पशुपति विज्ञापन सेवा - सोह्रखुट्टे, नयाँबजार फोन नं. ४३५५७६०, ९८४१८८७७१९ ९८६६४३०१५५। स्मार्ट सर्भिस नेपाल प्रा.लि.-सिनामंगल, एयरपोर्ट, शम्भु मार्ग, फोन नं.०१२२९६६४२९८४२६३५८१५। लोटस कम्युनिकेशन - गोगबुचोक, फोन नं. ४३६४७१। ध्रुवको पसल - डिल्लीबजार, फोन नं. ४४३९२०१। Reachmond Books Shop (रोहिँट्ट दाहुराल) - फोन नं.४०९६३९८, महारुाराजगञ्ज, भाटभटेनी गेट। Yonjan Enterprise - Dhalku Bishal Nagar, 4438217। दलकाली स्टेशनरी - नयाँबसपार्क फोन नं. ९८१३९६०७४६। सारीका स्टेशनरी पसल - फोन नं. ९८५११२९६८६। ज्ञानज्योति पुस्तक पसल बागबजार, फोन नं. ४२४००६०। विश्व स्वतन्त्र सञ्चार - सुन्धारा, फोन नं. ४२९१४२१। निशा बुक्स एण्ड स्टेशनरी - लगनखेल, ५५३९५५७, ९८४१६२७४८९। वीडिजल मिडिया प्रा.लि. - पुरानो बानेश्वर चोक, फोन नं. ४४९२३०९, २०१४९३२, ९८४९६०६१४। हिमचुली स्टेशनरी- बालाजु नेपालटार, फोन नं.४३८७२४२, ९८४९४४००६३। मलः स्टेशनरी- गद्गाघर ठिमी, फोन नं. ६६३०७५७। B-Tech Nepal-पुतलीसडक चोक, फोन नं.9851079417, 2297501। HaLMax; Communication - Jamal Kathmandu, 4224181, 4245457, 9841853198, (Hari Dawadi) जमलको पुलमुनी- विज/व्योति हल हहसाईडमा), वी.एण्ड वी. कम्युनिकेशन एण्ड साइबर- कलकी चोक फोन: ०१-४२७६५३०, फ्याक्स:०१-४२७९३२२। दाजुभाइ स्टेशनरी - पिपलास्थान, गौशाला, फोन: ०१-४४९४६९५, ९८४९५०८१९९, ए.आर स्टेशनरी च्यासल गेट -९ ललितपुर फोन नं. ९८४१२८६९९९, हल्लफ्याक्स मिडिया एण्ड कम्युनिकेशन जमल, काठमाडौँ सम्पर्क : ०१- ४२२४१८१, ०१- ४०१२५७७, लोटस एड मिडिया एण्ड मार्केटिङ गोगबु चोक फोन नं. ९८५१०२४३९८ र ९८६०३४६२५७, कमल स्टेशनरी, सिफल फोन नं. ९८४३२६४३३२, ०१४५८०१८४।

जडीबुटी गोडमेल सुनसरीको इटहरी-२० तरहरामा अवस्थित जडिबुटी उत्पादन तथा प्रशोधन कम्पनी लिमिटेड परिसरमा हवेल (भिक्स) बनाउन प्रयोग हुने मेन्था जडिबुटी गोडमेल गर्दै मजदुर । कम्पनीको ३७ बिघा क्षेत्रफलमा मेन्थासहित सिटोनेला, लेमल ग्रास, क्यामोमाइल, पामारोजा, फ्रेंच बेसिन बाबरी, मसलालगायतको उत्पादन तथा प्रशोधन हुँदै आइरहेको छ ।
तस्वीर : नवीन गहृतीला/रासस

नेप्सेद्वारा मार्जिन कारोबार कार्यप्रक्रिया लागू

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेड (नेप्से)ले सेयर बजारमा मार्जिन कारोबारलाई सुरक्षित, पारदर्शी र व्यवस्थित बनाउन नयाँ 'मार्जिन कारोबार सुविधासम्बन्धी कार्यप्रक्रिया, २०८२' लागू गरेको छ ।
नेपाल धितोपत्र बोर्ड (सेबोन) को मार्जिन कारोबारसम्बन्धी निर्देशिका, २०८२ को व्यवस्थाअनुसार तयार गरिएको उक्त कार्यप्रक्रियाले मार्जिन ट्रेडिङलाई औपचारिक र नियमनको दायरामा ल्याउने लक्ष्य राखेको नेप्सेले जनाएको छ ।
मार्जिन कारोबार भन्नाले धितोपत्र दलाल (ब्रोकर) मार्फत ऋण लिएर सेयर किनबेच गर्ने व्यवस्था हो । यसका लागि लगानीकर्ताले कारोबार अघि 'प्रारम्भिक मार्जिन' अनिवार्य रूपमा राख्नुपर्नेछ भने कारोबारपछि 'सम्भार मार्जिन' कायम राख्नुपर्ने प्रावधान गरिएको छ । मार्जिन कारोबार सेवा दिन चाहने ब्रोकर कम्पनीहरूले नेप्सेबाट अनिवार्य

अनुमति लिनुपर्नेछ । यसका लागि कम्तीमा रु २० करोड चुक्ता पुँजी, राफसाफ सदस्यता तथा निक्षेप सदस्यसँग सम्बन्धित संरचना अनिवार्य गरिएको छ । साथै, सेबोनको अनुमतिपत्र र नेप्से सदस्यता नभएसम्म यस्तो सेवा दिन पाइने छैन ।
नेप्सेले तोकेका निश्चित मापदण्ड पूरा गरेका कम्पनीका सेयरमा मात्र मार्जिन कारोबार गर्न पाइनेछ । कम्तीमा २५ लाख किता सेयर सार्वजनिक रूपमा जारी भएको, नेटवर्थ चुक्ता पुँजी बराबर वा सोभन्दा बढी भएको, पछिल्लो तीन वर्षमध्ये दुई वर्ष नाफामा रहेको र आइपीओ निष्कासन भएको कम्तीमा दुई वर्ष पूरा भएको कम्पनीका सेयर मात्र यसमा समावेश हुनेछन् ।
नेप्सेले प्रत्येक आर्थिक वर्षमा यस्ता कम्पनीको सूची सार्वजनिक गर्नेछ र आवश्यक परे अर्थात् अधिक गर्नेछ । सूचीबाट हटाइएका कम्पनीमा भने ३० कारोबार दिनभित्र मार्जिन सुविधा बन्द गर्नुपर्ने वा शतप्रतिशत मार्जिन कायम गर्नुपर्नेछ । मार्जिन

कारोबार गर्न चाहने लगानीकर्ताले ब्रोकरमार्फत छुट्टै खाता खोल्नुपर्नेछ । ग्राहक परिचय विवरण अनिवार्य हुनेछ र ब्रोकरसँग औपचारिक सम्झौता गर्नुपर्नेछ । नियमअनुसार लगानीकर्ताले खरिद रकमको न्यूनतम ३० प्रतिशत प्रारम्भिक मार्जिन राख्नुपर्नेछ । त्यसपछि बजारको अवस्था हेरी कम्तीमा २० प्रतिशत सम्भार मार्जिन कायम राख्नुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ ।
यदि सेयर मूल्य घटेर सम्भार मार्जिन कायम हुन सकेन भने ब्रोकरले लगानीकर्तालाई 'मार्जिन कल' गर्नेछ । यस्तो अवस्थामा लगानीकर्ताले अर्को कारोबार दिनअघि आवश्यक रकम वा थप सेयर जम्मा गर्नुपर्नेछ । निर्धारित समयभित्र मार्जिन कायम नगरेमा ब्रोकरले लगानीकर्ताको अनुमतिबिना नै मार्जिन खातामा रहेका सेयर विक्री गर्न सक्ने प्रावधान राखिएको छ । अर्भ गम्भीर अवस्थामा मार्जिन १५ प्रतिशतभन्दा तल फरेमा तत्काल सेयर विक्री गर्न सकिनेछ ।

छिनछिनमा विद्युत् आपूर्ति अवरुद्ध हुने समस्यामा सुधार

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- छिनछिनमा विद्युत् जाने (ट्रिपिङ) र विद्युत् रोकबाट हुने समस्यामा गत आर्थिक वर्षको तुलनामा यस वर्ष उल्लेख्य सुधार देखिएको छ । नेपाल विद्युत् प्राधिकरण वितरण तथा ग्राहक सेवा निर्देशनालयको तथ्यांकअनुसार आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को तुलनामा आव २०८२/८३ मा सबै प्रदेश र केन्द्रमा छिनछिनमा विद्युत् आपूर्ति अवरुद्ध हुने (ट्रिपिङ)को संख्या र रोकबाटको समय उल्लेख्य मात्रामा घटेको देखिएको हो ।

प्रसारण तथा वितरण लाइन र सबस्टेसन सुदृढीकरणसँगै प्राविधिक समस्या देखिएका ठाउँमा तत्काल गरिएको सुधारका कारण ट्रिपिङको संख्या घटेको प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक हितेन्द्रदेव शाक्यले बताए । उनले विद्युत् ट्रिपिङको संख्या र रोकबाटको समय दुवै घट्टा त्वसले विद्युत् ग्राहकलाई प्रसस्त राहत दिएको विश्वास व्यक्त गरे ।

'एक वर्षअघि जति ट्रिपिङ हुन्थ्यो त्यसमा यो वर्ष उल्लेख्य सुधार भएको छ भन्ने तथ्याङ्कले पुष्टि गरेको छ', शाक्यले भने, 'प्राधिकरणले पछिल्लो समय प्राविधिक सुधार, प्रणालीगत सुधार, दक्ष जनशक्तिलाई तालिमसहित गर्न सुधारमा अहोरात्र खटिएर गरेको व्यवस्थापनसहितको कामको परिणाम हो यो ।' उनले ट्रिपिङ बढी हुने सबस्टेसनको पहिचान गरी सुधार गर्ने, त्यहाँको लोड अन्त सार्नेलगायत काममा प्राधिकरण निरन्तर खटिरहेको जानकारी दिए ।
तथ्यांकअनुसार आर्थिक वर्ष

साउनदेखि फागुनसम्मको अवधिलाई हेर्दा २०८१/८२ को तुलनामा चालु आवमा ट्रिपिङ उल्लेख्य मात्रामा घटेको प्राधिकरणको तथ्यांकले देखाएको छ । सात वटै प्रदेशको तथ्यांकलाई हेर्दा पनि यही अवस्था देखिन्छ ।

हितेन्द्रदेव शाक्य

कार्यकारी निर्देशक
नेपाल विद्युत् प्राधिकरण

२०८१/८२ को साउनमा १२९ पटक ट्रिपिङ भएको थियो । उक्त महिना ट्रिपिङका कारण ५९ घण्टा विद्युत् अवरुद्ध भएको थियो । आव २०८२/८३ को सोही महिनामा ११५ पटक ट्रिपिङ हुँदा ४४ घण्टा विद्युत् अवरुद्ध भएको थियो । आव २०८१/८२ को भदौमा १२८ पटक ट्रिपिङ हुँदा ६४ घण्टा विद्युत् अवरुद्ध भएको थियो । त्यस्तै, आव २०८२/८३ को भदौमा ११५ पटक ट्रिपिङ हुँदा ४९ घण्टा विद्युत् अवरुद्ध भएको तथ्यांकले देखाउँछ ।
आव २०८१/८२ को असोजमा ११२ पटक ट्रिपिङ हुँदा ६९ घण्टा, आव २०८२/८३ को असोजमा ९८ पटक ट्रिपिङ हुँदा ६९ घण्टा, आव २०८१/८२ को कार्तिकमा ७९ पटक ट्रिपिङ हुँदा ३८ घण्टा, आव २०८२/८३ को सोही महिनामा ५९ पटक ट्रिपिङ

हुँदा ३९ घण्टा विद्युत् अवरुद्ध भएको प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक शाक्यले जानकारी दिए ।
आव २०८१/८२ को मङ्सिरमा ६८ पटक ट्रिपिङ हुँदा ३२ घण्टा, आव २०८२/८३ को सोही अवधिमा ३२ पटक ट्रिपिङ हुँदा १४ घण्टा मात्रै विद्युत् अवरुद्ध भएको थियो । आव २०८१/८२ को पुसमा ५९ पटक ट्रिपिङ हुँदा २८ घण्टा, चालु आवको सोही अवधिमा ५० पटक ट्रिपिङ हुँदा १३ घण्टा विद्युत् अवरुद्ध भएको शाक्यले उल्लेख गरे ।
आव २०८१/८२ को माघमा ५४ पटक ट्रिपिङ हुँदा २७ घण्टा, आव २०८२/८३ को माघमा ४४ पटक ट्रिपिङ हुँदा १२ घण्टा, आव २०८१/८२ को फागुनमा ६६ पटक ट्रिपिङ हुँदा ३२ घण्टा, आव २०८२/८३ को सोही अवधिमा ४७ पटक ट्रिपिङ हुँदा १२ घण्टा मात्रै विद्युत् अवरुद्ध भएको प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक शाक्यले जानकारी दिए ।
साउनदेखि फागुनसम्मको अवधिलाई हेर्दा २०८१/८२ को तुलनामा चालु आवमा ट्रिपिङ उल्लेख्य मात्रामा घटेको प्राधिकरणको तथ्यांकले देखाएको छ । सात वटै प्रदेशको तथ्याङ्कलाई हेर्दा पनि यही अवस्था देखिन्छ ।
चैत, वैशाख, जेठ र असारमा भने ट्रिपिङको समस्या अन्य महिनाको तुलनामा बढी हुने भन्दै प्राधिकरणले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को तुलनामा चालु आवका ती महिनामा पनि ट्रिपिङ घट्नेमा पूर्ण आशावादी रहेको जनाएको छ । आव २०८१/८२ को चैतमा ८६, वैशाखमा १०९, जेठमा १५० र असारमा १५३ पटक ट्रिपिङ हुँदा क्रमशः ४२, ५७, ८४ र ६५ घण्टा अवरुद्ध भएको थियो ।

कर्पोरेट

सानिमा बैंक लिमिटेडले केयर ए-रेटिङ प्राप्त गर्न सफल

Sanima Bank is honored to receive an Issuer Rating of [CARE-NP] A-(Is) from CareEdge RATINGS NEPAL. A subsidiary of CARE Ratings Limited, India.

reinforcing our credibility, stability, and dedication to responsible banking.

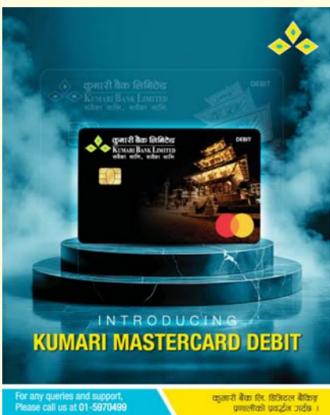
Sanima Bank #StrongAndReliable

+977-1-5970033 | sanima@sanimabank.com | sanimabank.com

काठमाडौं (प्रस)- सानिमा बैंक लिमिटेडले केयर इज रेटिङस नेपालबाट ए माइनस रेटिङ प्राप्त गरेको छ । बैंकले आफ्नो विश्वसनीयता, स्थिरता र जिम्मेवार बैंकिङ प्रतिको समर्पणलाई सुदृढ गर्दै आउंदा यो मूल्यांकनबाट सम्मानित भएको छ । सानिमा बैंकको सातै प्रदेशमा हाल १३४ वटा कार्यालयहरू र १२८ वटा ए.टि.एम. संचालनमा रहेका छन् ।

कुमारी बैंकद्वारा मास्टरकार्ड सेवाको सुरु

काठमाडौं (प्रस)- कुमारी बैंक लिमिटेडले आफ्नो मास्टरकार्ड सेवा औपचारिक रूपमा सार्वजनिक गर्दै बैंकको डिजिटल सेवामा महत्वपूर्ण विस्तार गरेको घोषणा गरेको छ । काठमाडौंमा आयोजित एक विशेष पत्रकार सम्मेलनमार्फत बैंकले आफ्ना ग्राहकहरूका लागि बिहीबारबाट डेबिट मास्टरकार्ड जारी गर्न सुरु गरेको जानकारी गराएको छ । बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत रामचन्द्र खनालले स्वागत मन्तव्य मार्फत बैंकको डिजिटल रूपान्तरण तथा ग्राहकमैत्री सेवाका क्षेत्रमा कुमारी बैंकले लिई आएको अप्रसरतावारे संक्षिप्त रूपमा जानकारी दिँदै मास्टरकार्ड जस्ता विश्वव्यापी भूतानी समाधानले बैंकको सेवा क्षमतामा थप बृद्धि गर्ने बताएका छन् ।

यसैगरी कार्यक्रममा कुमारी बैंकका प्रमुख डिजिटल बैंकिङ अधिकृत अनिश ताम्रकारले मास्टरकार्डको महत्व, यसको प्रयोगका सम्भावनाहरू तथा ग्राहकलाई पुग्ने प्रत्यक्ष फाइदावारे विस्तृत जानकारी दिँदै यस डेबिट मास्टरकार्डले भौतिक तथा डिजिटल दुवै माध्यमको उपयोग सरल र सुरक्षित हुने बताएका छन् ।
विगत २४ वर्ष देखि निरन्तर बैंकिङ सेवा दिँदै आएको कुमारी बैंकले अनवरत रूपमा विद्युतीय कारोबार मार्फत बैंकिङ सेवालाई बढी प्रार्थमिकता दिई आफ्ना देशभर रहेका २९७ शाखा सञ्जाल, ३१५ ए.टि.एम., ४६ एक्सटरेन्सन काउन्टर तथा ४८ शाखा रहित बैंकिङ ईकाईहरू मार्फत आफ्ना ग्राहकवर्गलाई सहज, सुरक्षित, अत्याधुनिक तथा प्रभावकारी सेवाहरू प्रदान गर्दै आइरहेको छ र आगामी दिनहरूमा पनि विद्युतीय कारोबारलाई प्रार्थमिकता दिई अर्भ सरल, सुलभ तथा उत्कृष्ट सेवाका निमित्त सहकार्यहरू गर्दै जाने समेत प्रतिवद्धता जनाएको छ ।

'वाडा अटो शो २०२६' मा बीवाईडी गाडी किन्दा अफर

काठमाडौं (प्रस)- नेपालका लागि बीवाईडीको आधिकारिक वितरक साइमेक्स इन्कले वाडा अटो शो २०२६ मा सहभागिता जनाउनुका साथै विशेष अफरको घोषणा गरेको छ । पोखराको लेकसाइडस्थित तालबाराही चौरमा मार्च २५ देखि २९ अर्थात् चैत ११ देखि १५ सम्म चल्ने अटो शोको स्टल एन२ मा बीवाईडीका सबारी साधन अवलोकन गर्न सकिन्छ । कम्पनीले हाल नेपाली बजारमा उपलब्ध आकर्षक मोडलहरू प्रदर्शन गरेको छ । बीवाईडी एटो १- तपाईंका लागि डिजाइन गरिएको, सहरका लागि बनेको : यो एक कम्प्याक्ट र स्मार्ट इन्ट्री लेभलको एसयूभी हो । व्यावहारिक विशेषता र दक्षता सहितको यो गाडी अर्बन मोबिलिटीका लागि उपयुक्त छ ।
त्यस्तै बीवाईडी एटो २ - तपाईंको पहिलो एसयूभी, अब इलेक्ट्रिक : यो एक भर्सटाइल र कम्फर्टेबल इलेक्ट्रिक एसयूभी हो । प्रत्येक दिनको ड्राइभिङका लागि डिजाइन गरिएको यो एसयूभीमा टेक्नोलोजी, स्पेस र कन्भेनियन्सको परफेक्ट ब्यालेन्स छ । त्यस्तै बीवाईडी एटो ३ - नेपालकै नम्बर १ एसयूभी : बीवाईडी एटो ३ एक प्रिमियम इलेक्ट्रिक एसयूभी हो, जुन सहर तथा लामो दुरी दुवै ड्राइभिङका लागि निर्मित छ । यसमा एडभान्सड टेक्नोलोजी, स्ट्रुङ परफेमेन्स र मोडर्न डिजाइन लगायतका फिचर छन् । पाँच दिनसम्म चल्ने इभेन्टमा बीवाईडीले सीमित समयका लागि विशेष अफर उपलब्ध गराउने छ । प्रत्येक गाडी बुकिङ वापत पाइने सो स्पेसल वाडा अटो शो अफर मार्फत ग्राहकका लागि इलेक्ट्रिक मोबिलिटीतिर स्वच हुने उपयुक्त मौका हुनेछ ।

नेप्से परिसूचक १४ अंकले बढ्यो

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- यो साताको कारोबारको अन्तिम दिन बिहीबार नेपाल स्टक एक्सचेन्ज (नेप्से) परिसूचकमा दोहोरो अङ्कको सुधार देखिएको छ । नेप्से परिसूचक १४ दशमलव २९ अङ्कले बढेर दुई हजार ९५० दशमलव १६ को विन्दुमा कायम भएको हो ।
३४३ कम्पनीको तीन करोड चार लाख ३८ हजार ३१५ किता शेयर एक लाख ४२ हजार ७३४ पटक खरिदविक्री हुँदा रु १३ अर्ब १६ करोड २२ लाख ९९ हजार १७ दशमलव ४८ को कारोबार भएको नेप्सेले जनाएको छ ।
कारोबारमा विकास बैंक शून्य

दशमलव शून्य पाँच, जीवन विमा शून्य दशमलव शून्य चार र व्यापार समूह दुई दशमलव ८४ प्रतिशतले घटेको छ भने अरु सबै समूहको उपसूचक बढेको छ ।
बैंकिङ शून्य दशमलव ३७, वित्त शून्य दशमलव १७, होटल तथा पर्यटन एक दशमलव ५६, जलविद्युत् एक दशमलव ५६, लगानी शून्य दशमलव ५१, उत्पादन तथा प्रशोधन एक दशमलव ५०, लघुवित्त शून्य दशमलव २०, को निर्जीवन विमा शून्य दशमलव ४३ र अन्य समूह शून्य दशमलव ६५ प्रतिशतले बढेका छन् ।
रिलायन्स स्पिनिङ मिन्स लिमिटेड, सुपर खुदी

हाइड्रोपावर लिमिटेड र होटल फरेन्ट इन लिमिटेडको शेयर मूल्यमा सकारात्मक सर्किट लागेको छ । सबैभन्दा बढी पञ्चकन्या माई हाइड्रोपावर लिमिटेडको शेयर मूल्य सात दशमलव ४८ प्रतिशतले घटेको छ ।
कारोबार रकमका आधारमा सबैभन्दा बढी एनआरएन इन्फ्रास्ट्रक्चर एण्ड डेभलपमेन्ट लिमिटेडको रु ९४ करोड २९ लाख ८० हजार ४६ बराबरको कारोबार भएको छ । कारोबार भएका शेयर सफ्याका आधारमा सबैभन्दा बढी नेसनल हाइड्रोपावर कम्पनी लिमिटेडको १४ लाख ८३ हजार ३२९ किता शेयर किनबेच भएको छ ।

यौन हिसाबाट बचौ र बचाऔ

- ◆ यौनजन्य हिसा सामाजिक अपराध हो,
- ◆ बालबालिका यौनजन्य हिसाको जोखिममा हुनसक्छन्,
- ◆ हिसा छिमेकी, आफन्त, साथीभाई, परिचित, नातेदार वा जोसुकैबाट हुनसक्छ,
- ◆ अभिभावकले आफ्ना छोराछोरीको व्यवहार ख्याल गरौं,
- ◆ बालबालिकाको चालचलन, बानीब्यहोरा अस्वाभाविक परिवर्तन हुनसक्छ, त्यस्तो पाइए उनीहरूसँग तत्काल कुरा गरौं,
- ◆ बालबालिकासँग नियमित सम्वाद गर्ने गरौं ।

नेपाल सरकार विज्ञापन बोर्ड